

Krajobrazno oblikovanje prostora za dresuru pasa vodiča rehabilitacijskog centra "Silver"

Horaček, Tea

Master's thesis / Diplomski rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Agriculture / Sveučilište u Zagrebu, Agronomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:204:289444>

Rights / Prava: [In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-31**

Repository / Repozitorij:

[Repository Faculty of Agriculture University of Zagreb](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
AGRONOMSKI FAKULTET

KRAJOBRAZNO OBLIKOVANJE PROSTORA ZA DRESURU PASA VODIČA
REHABILITACIJSKOG CENTRA „SILVER“

DIPLOMSKI RAD

Tea Horaček

Zagreb, rujan, 2022.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
AGRONOMSKI FAKULTET

Diplomski studij:

Krajobrazna arhitektura

KRAJOBRAZNO OBLIKOVANJE PROSTORA ZA DRESURU PASA VODIČA
REHABILITACIJSKOG CENTRA „SILVER“

DIPLOMSKI RAD

Tea Horaček

Mentor:

izv. prof. dr. sc. Petra Pereković

Zagreb, rujan, 2022.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
AGRONOMSKI FAKULTET

**IZJAVA STUDENTA
O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI**

Ja, **Tea Horaček**, JMBAG 0128060248, rođen/a 19.08.1997. u Zagrebu, izjavljujem da sam samostalno izradila/izradio diplomski rad pod naslovom:

**KRAJOBRAZNO OBLIKOVANJE PROSTORA ZA DRESURU PASA VODIČA
REHABILITACIJSKOG CENTRA „SILVER“**

Svojim potpisom jamčim:

- da sam jedina autorica/jedini autor ovoga diplomskog rada;
- da su svi korišteni izvori literature, kako objavljeni tako i neobjavljeni, adekvatno citirani ili parafrazirani, te popisani u literaturi na kraju rada;
- da ovaj diplomski rad ne sadrži dijelove radova predanih na Agronomskom fakultetu ili drugim ustanovama visokog obrazovanja radi završetka sveučilišnog ili stručnog studija;
- da je elektronička verzija ovoga diplomskog rada identična tiskanoj koju je odobrio mentor;
- da sam upoznata/upoznat s odredbama Etičkog kodeksa Sveučilišta u Zagrebu (Čl. 19).

U Zagrebu, dana _____

_____

Potpis studenta / studentice

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
AGRONOMSKI FAKULTET

IZVJEŠĆE

O OCJENI I OBRANI DIPLOMSKOG RADA

Diplomski rad studenta/ice **Tea Horaček**, JMBAG 0128060248, naslova

KRAJOBRAZNO OBLIKOVANJE PROSTORA ZA DRESURU PASA VODIČA
REHABILITACIJSKOG CENTRA „SILVER“

obranjen je i ocijenjen ocjenom _____, dana _____.

Povjerenstvo:

potpisi:

1.	izv. prof. dr. sc. Petra Pereković	mentor	_____
2.	doc. dr. sc. Marina Štambuk	član	_____
3.	doc. art. Monika Kamenečki	član	_____

Sadržaj

1.	Uvod	1
1.1.	Cilj rada	2
1.2.	Metodologija rada	2
2.	Primjeri centara za dresuru pasa vodiča.....	3
2.1.	Primjeri elemenata za dresuru pasa vodiča	9
3.	Intervju s djelatnicima Centra „Silver“.....	12
3.1.	Problemi i hipoteze.....	12
3.2.	Postupak	12
3.3.	Materijali.....	12
3.4.	Sudionici.....	13
3.5.	Rezultati	13
3.6.	Zaključak	14
4.	Inventarizacija i analiza prostora.....	16
4.1.	Kompozitna inventarizacija	22
4.2.	Tematske inventarizacije	23
4.3.	Kompozitna analiza.....	27
4.4.	Tematske analize	28
5.	Projektni program i zoning.....	31
6.	Koncepti.....	33
6.1.	Koncept 1.....	34
6.2.	Koncept 2.....	35

7.	Idejno rješenje	36
7.1.	Vizualizacije idejnog rješenja	40
8.	Zaključak	45
9.	Popis literature	47
10.	Popis priloga	49
11.	Životopis	55

Sažetak

Diplomskog rada studentice **Tea Horaček**, naslova

KRAJOBRAZNO OBLIKOVANJE PROSTORA ZA DRESURU PASA VODIČA REHABILITACIJSKOG CENTRA „SILVER“

Na prostoru Rehabilitacijskog Centra „Silver“ nedostaju adekvatno uređeni i oblikovani sadržaji i elementi, koji su namijenjeni za dresuru pasa. U radu su inventarizirana i analizirana postojeća obilježja prostora kao i postojeći elementi za dresuru pasa, proveden je intervju s djelatnicima centra te su proučeni primjeri rehabilitacijskih centara ovog tipa u inozemstvu. Na temelju dobivenih podataka izradilo se idejno krajobrazno rješenje vanjskog prostora centra s elementima za dresuru pasa. Glavna obilježja rješenja su kvantitativno i kvalitativno povećanje elemenata za dresuru pasa te povećanje ambijentalnih kvaliteta prostora.

Ključne riječi: krajobrazno oblikovanje, rehabilitacijski centar, pas vodič, idejno rješenje

Summary

Of the master's thesis – student **Tea Horaček**, entitled

LANDSCAPE DESIGN FOR GUIDE DOG TRAINING SPACE OF THE REHABILITATION CENTER "SILVER"

It was established that the area of the Rehabilitation Center "Silver" lack all the necessary facilities and elements, which are intended for dog training. The aim of this work was to inventory and analyze the existing features of the space, to make an interview with the employees based on the main needs of what the given space should include, and to study examples of rehabilitation centers of this type abroad. Conceptual landscape solution with accompanying visualizations was developed. The main features of the landscape solution are the quantitative and qualitative increase in elements for dog training and the increase in the ambient qualities of the space.

Keywords: landscape design, rehabilitation center, guide dog, conceptual design

1. Uvod

Uporaba pasa u terapijske svrhe omogućuje da se osobama sa posebnim potrebama uvelike olakšaju svakodnevni životni zadaci, kao i socijalni i društveni kontakti uz pomoć školovanog i odgojenog psa. Korisnici pasa u terapijske svrhe su najčešće slijepi osobe, djeca s teškoćama u razvoju i nepokretne osobe. Slijepi osobe koriste „pse vodiče“, djeca s teškoćama u razvoju terapijske pse, a nepokretne osobe rehabilitacijske pse.

Centar za rehabilitaciju „Silver“ ustanova je socijalne skrbi, jedinstvena u ovom dijelu Europe, koja u rehabilitaciju osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju uključuje rad sa psima pomagačima (psi vodiči, rehabilitacijski i terapijski psi). Osnivač Centra je Grad Zagreb a centar djeluje od 1993. godine. Centar pruža usluge smještaja i boravka osoba tijekom provođenja rehabilitacijskih programa. Smještaj i boravak osiguran je u prostorima prilagođenim potrebama korisnika. Vanjski prostor centra sadrži i taktilno - mirisni park koji je strukturom staza i mirisnim biljem prilagođen lakšem snalaženju u prostoru osobama oštećenog vida, a izvedbom u jednoj razini omogućeno je nesmetano kretanje osobama s teškoćama kretanja. Centar može smjestiti četrdesetak terapijskih pasa (psi u školovanju, ženke sa štencima, izolacija), a u sklopu Centra djeluje interna veterinarska služba. Centar provodi programe uzgoja, socijalizacije i školovanja pasa pomagača prema međunarodno priznatim standardima. Program uzgoja za vlastite potrebe baziran je na pasminama labrador retriever jer se ta pasmina pokazala visokom razinom prilagodbe u zahtjevnom školovanju za pse pomagače. Program socijalizacije započinje odabirom šteneta u dobi od 6 do 8 tjedana i testiranjem njegovih urođenih predispozicija.

Diplomski rad primarno je usmjeren na oblikovanje vanjskih prostora za pse koji su na dresuri u Centru. Trenutno stanje prostora za dresuru pasa rehabilitacijskog centra potrebno je poboljšati i adekvatnije urediti, zbog kvalitetnije i suvremenije dresure pasa vodiča. Glavni problem prostora je nedostatak potrebnih sadržaja za dresuru pasa. Vanjski prostori nemaju potrebne elemente za boravak, igru i dresuru te prostor ne posjeduje ambijentalne vrijednosti. U tom smislu potrebno je povećati estetske i funkcionalne vrijednosti prostora. Površinu taktilno - mirisnog parka za korisnike nije potrebno preurediti, međutim, u radu će se dati smjernice za poboljšanje kao i prijedlog novog oblikovanja prostora parka.

1.1. Cilj rada

Cilj ovog rada je oblikovanje vanjskih prostora rehabilitacijskog centra "Silver". Definirat će se sadržaji i strukture s osnovnom funkcijom dresure i boravka pasa na otvorenom i to s obzirom na njihov uzrast, potrebe i napredak u dresuri, te će se oblikovati popratni ambijentalni sadržaji. Rad će obuhvatiti izradu idejnog krajobraznog rješenja s vizualizacijama rješenja.

1.2. Metodologija rada

Metodološki postupak obuhvaća proučavanje stručne i znanstvene literature, koja će pomoći u pregledu smjernica za potrebe prostora dresure pasa vodiča i pomagača. Tijekom veljače 2022. godine proveden je intervju s djelatnicima centra (3 djelatnice), kako bi se utvrdili njihovi specifični stavovi, mišljenja, te definirale preporuke o potrebama uređenja rehabilitacijskog centra. Zatim je istog dana slijedio obilazak prostora centra u Zagrebu, izrada fotodokumentacije i terenskih opservacija prostora. Na temelju intervjua izradio se projektni program, koji pokazuje sve prostore i njihove potrebe. Bilo je potrebno pregledavanje projektne dokumentacije i stanje na terenu, kako bi se utvrdile dimenzije prostora, orijentacija, te uža i šira situacija područja. Obilježja postojećeg stanja te vrednovanje prostora provelo se kroz inventarizacije i analize prostora. Postupkom inventarizacije i analize šireg i užeg područja determinirala su se krajobrazna obilježja koja prostorno definiraju područje rada, te na temelju kojih su se izradile smjernice za oblikovanje i uređenje takve površine. Kreativni dio projekta obuhvaćao je izradu varijantnih rješenja – koncepata, te njihovo vrednovanje u smislu odabira varijante koja najviše odgovara potrebama, te njihova valorizacija prema kriteriju funkcionalnosti, ambijentalne vrijednosti i svrsishodnosti za dresuru pasa, na temelju čega se formiralo idejno rješenje, s vizualizacijama prostora koje olakšavaju percipiranje projektne ideje. Programi koji su korišteni za izradu grafičkih prikaza su AutoCAD, SketchUp i Photoshop.

2. Primjeri centara za dresuru pasa vodiča

Jedna od prvih škola za dresuru pasa vodiča osnovana je 1916. godine u Njemačkoj na iskustvenom radu dr. Gerharda Stallinga. Naime, nakon 1. svjetskog rata povećao se broj slijepih i slabovidnih vojnika, u najvećoj mjeri zbog otrovnih plinova za vrijeme ratovanja. U šetnji kroz prostor veteranske bolnice, dr. Gerhard Stalling primijetio je kako njegov njemački ovčar pokušava pomoći slijepom veteranu te se nakon tog događaja dr. Stalling zainteresirao za obuku njemačkih ovčara koji bi mogli djelovati kao vodiči, te otvorio školu za dresuru pasa (Ostermeier, 2010.).

Općenito, centri za dresuru pasa vodiča namijenjeni su školovanju pasa za potrebe slijepih i slabovidnih osoba, osoba s invaliditetom, te osobama s poteškoćama u razvoju. Psi vodiči za slijepu pomažu slijepim osobama fizički i psihički u svakodnevnom životu. Njihove kvalifikacije temelje se na zdravlju, radnom učinku i temperamentu; otprilike 70% pasa ne uspiju proći testove. Kako bi se postiglo rano predviđanje kvalifikacije, prvotno se identificiraju važne osobine i temperament štenaca za budućeg psa vodiča (Arata S. i sur., 2010.). Odabrano štene odrasta u volonterskoj obitelji, gdje se navikava na sve okolnosti u kojima živi čovjek, usvaja osnovna pravila ponašanja i poslušnosti. Po završenoj socijalizaciji, u dobi od 16 mjeseci, psi se uključuju u program školovanja. U prva dva mjeseca školovanja svi psi prolaze isti osnovni program, nakon čega se, po procjeni radnih instruktora, uključuju u programe za pse vodiče, psa pomagača ili terapijske pse. U završnoj fazi školovanja vještine psa prilagođavaju se specifičnim potrebama korisnika. Školovanje traje ovisno o programu.¹ Prilikom odabira štenaca za dresuru, izvode se testovi motoričkih sposobnosti i bihevioralne reaktivnosti; temperament, socijalni kontakt, pasivni test, test potjere, test buke, odvlačenje pažnje, nagli pokreti i slično (Batt i sur., 2008.).

Psi vodiči dresirani su kako bi vodili osobu od određene „točke A do točke B“, obilazili različite prepreke, stali na sve promjene u visinama (neravnine, stepenice, grane od drveća, itd.), pronašli ulaz i izlaz u zgrade te koristili javni prijevoz, donijeli vlasniku stvar koja mu je

---

¹ Centar za rehabilitaciju Silver. <http://www.czrs.hr/>

ispala ili mu je potrebna. Također su naučeni na „inteligentnu neposlušnost“, tj. ako su dobili naredbu od osobe, a ta naredba ju može dovesti u opasnost, pas je naučen ne poslušati (npr. ne otići na cestu ako u tom trenutku dolazi vozilo). Potrebno ih je naučiti besprijekornom ponašanju u svim prostorima, ustanovama, te prema različitim ometanjima (npr. druge životinje). Psi vodiči uzimaju znakove i upute od svojih ljudskih partnera, te brinu o njihovoj sigurnosti; na osobi je da odredi rute kojima će ići. Ponavljanjem puteva psi se mogu sjetiti rutine, ali je posao vođitelja znati gdje se nalaze u svakom trenutku. Dresura pasa temelji se na nagradama („positive reinforcement methods“) i „kliker“ treningu.²

Najboljim pasminama za pasa za vodiče smatraju se labrador retriever, zlatni retriever, njemački ovčari, pudle, te u manjoj mjeri graničarski koli, veliki šnauzer, doberman, boxer. Jedna od važnijih karakteristika izgleda pasa vodiča je srednja veličina, tj. visina grebena treba biti do otprilike 68 cm.

Potrebno je razlikovati terapijske životinje od životinja pomagača. Životinje pomagači su posebno trenirane za pomoć osobama sa specifičnim teškoćama (npr. psi vodiči za slijepu i slabovidne osobe, psi pomagači za autizam, rehabilitacijski psi – pomagači osobama u invalidskim kolicima, itd.) te žive s tim osobama i pomažu im u svakodnevnom životu. Terapijske životinje koristi stručna osoba (npr. psiholog ili psihijatar) osposobljena za rad sa životinjama posebno treniranim za ovu svrhu u okviru svoje prakse, pri čemu terapijske životinje nisu zamjena za terapiju već njen dodatak (Buljan Flander i sur., 2018.).

Program školovanja i dodjele pasa vodiča slijepih predstavlja osnovnu djelatnost udruge Rehabilitacijskog centra „Silver“, koja je započela dodjelom prvih pasa vodiča 1993. godine. Po završetku socijalizacije, u dobi od 12 do 16 mjeseci, nakon završnog testiranja kako genetskih predispozicija tako i stečenih navika u kućnom odgoju, pas ulazi u školovanje koje traje od 6 do 8 mjeseci. Školovanje obuhvaća, uz obvezne vježbe poslušnosti, markiranje rubnika, stepenica, zaobilaženje prepreka, pronalaženje pješačkih prijelaza, autobusnih i tramvajskih stajališta, te vođenje u prometu i sl. Uz ovladavanje naredbama pas mora znati samostalno

---

² Guide Dogs for the Blind. Dog programs. <https://www.guidedogs.com/meet-gdb/dog-programs/guide-dog-training>

pronalaziti najsigurnija i najprihvatljivija rješenja u 50-ak situacija (u svim klimatskim uvjetima: snijeg, led, kiša), čime će povećati samostalnost, sigurnost i brzinu kretanja slijepo osobe. U treningu psa vodiča nikada se ne smije zaboraviti da se psa školuje za slijepu osobu. Iz tog razloga zadnjih dva mjeseca instruktor radi s povezom na očima imitirajući kretanje slijepo osobe kako bi se izbjegla vizualna komunikacija sa psom. U tom periodu, sa slijepom osobom koja je predala zahtjev instruktor provodi intervju nastojeći prikupiti što više informacija o kandidatu te njegovim uvjetima i dinamici života.³

Primjeri prostora i elemenata za dresuru pasa vodiča. Najčešći oblik dresure pasa vodiča je dresura na poligonima, na kojima psi moraju naučiti kako sigurno uz osobu zaobilaziti prepreke, stati kada je to potrebno, hodati ravno, te slušati naredbe. Stupnjevito se otežava poligon, kako bi pas postupno razvijao svoje vještine te u konačnici bio spreman i na najteže puteve. Također se koriste razne rampe, stepenice, stakleni podovi i ograde, prepreke ispod kojih osoba ne bi mogla proći, a pas može, stoga pas treba biti naučen razmišljati kojim putevima slijepa osoba može sigurno proći. Nakon uspješno savladanog poligona, psa se izvodi u javnost, gdje se susreću s novim distrakcijama; npr. ulice, ceste, automobili, trgovački centri, dizala, stepenice, ostali psi i životinje, stajanje u redu, vožnja javnim prijevozom, itd. Tada ih se također dresira kako hodati ravno, zaobilaziti prepreke, hodati po pločniku, stati na pješačkim prijelazima, paziti na automobile, izbjegavati druge pse i prolaznike. Na samom kraju dresure svaki pas prolazi završni test, u kojem se procjenjuje da li je savladao i naučio sve što je potrebno kako bi postao pas vodič.

---

³ Centar za rehabilitaciju Silver. <http://www.czrs.hr/>

Slika 1. Primjer engleskog rehabilitacijskog centra

Izvor: Guide dogs. The new centres - <https://www.guidedogs.org.uk/build-the-future/the-new-centres/> (pristup 14.03.2022.)

Slika 2. Primjer američkog rehabilitacijskog centra

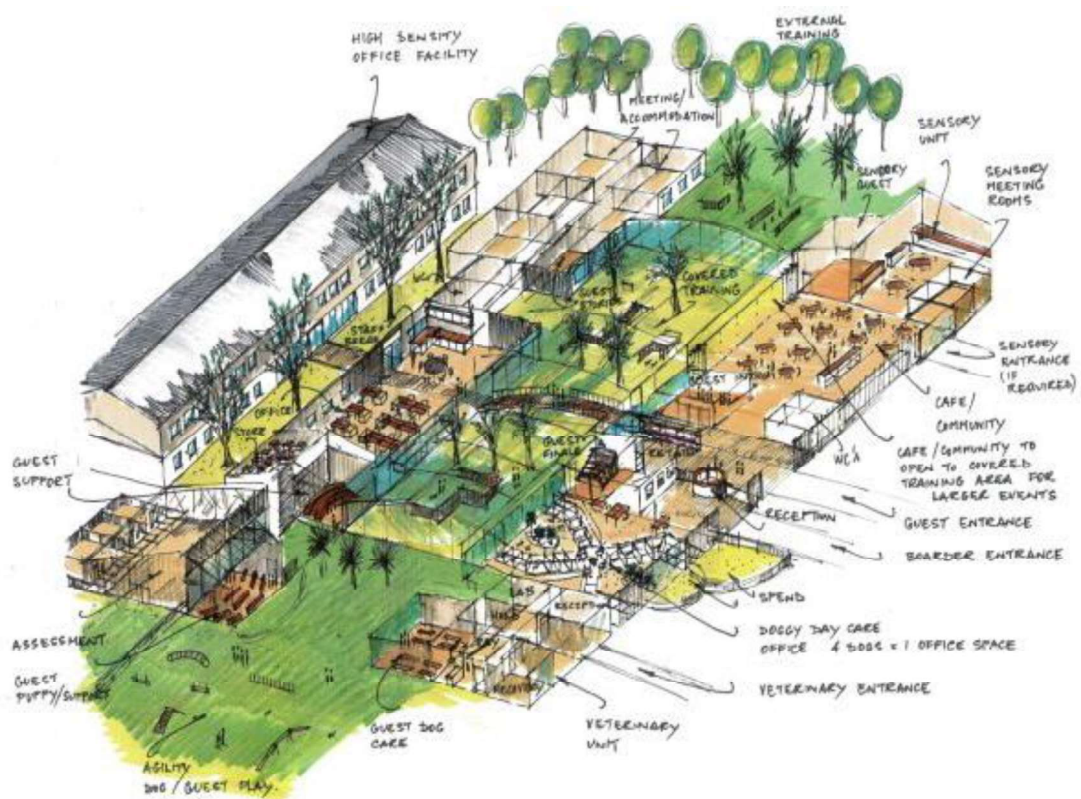
Izvor: All Dogs Unleashed - <https://www.alldogsunleashed.com/> (pristup 14.03.2022.)

Slika 3. Primjer elemenata u rehabilitacijskom centru

Izvor: Guide dogs. The new centres - <https://www.guidedogs.org.uk/build-the-future/the-new-centres/> (pristup 14.03.2022.)

Slika 4. Primjer engleskog rehabilitacijskog centra - skica

Izvor: Guide dogs. The new centres - <https://www.guidedogs.org.uk/build-the-future/the-new-centres/> (pristup 14.03.2022.)

Slika 5. Socijalizacija štenaca

Izvor: Connect Coaches -
[https://www.connectcoaches.com.au/event/
event/detail/event/63703](https://www.connectcoaches.com.au/event/event/detail/event/63703) (pristup
14.03.2022.)

Slika 6. Elementi za dresuru - prepreke

Izvor: Depositphotos -
[https://depositphotos.com/stock-
photos/guide-dog.html](https://depositphotos.com/stock-photos/guide-dog.html) (pristup 14.03.2022.)

Slika 7. Socijalizacija štenaca – puppy
playground

Izvor: The Good Universities Guide -
[https://www.gooduniversitiesguide.com.au/
careers-guide/guide-dog-mobility-instructor](https://www.gooduniversitiesguide.com.au/careers-guide/guide-dog-mobility-instructor)
(pristup 14.03.2022.)

Slika 8. Elementi za dresuru - čunjevi

Izvor: The Good Universities Guide -
[https://www.gooduniversitiesguide.com.au/
careers-guide/guide-dog-mobility-instructor](https://www.gooduniversitiesguide.com.au/careers-guide/guide-dog-mobility-instructor)
(pristup 14.03.2022.)

Slika 9. Dresura u javnom prostoru

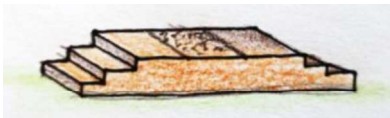

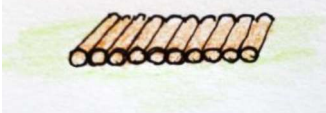

Izvor: West Coast Escape - <https://westcoastescape.co.za/south-african-guide-dogs-association/>
(pristup 14.03.2022.)

2.1. Primjeri elemenata za dresuru pasa vodiča

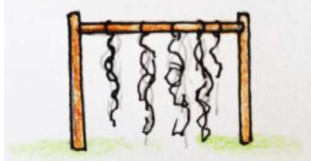

Postoje različiti elementi koje je moguće koristiti u dresuri pasa vodiča. Svaka sprava u tablici je opisana, skicirana, te još dodatno prikazana kroz fotografije. Sprave se uglavnom dijele prema načinu i svrsi korištenja tijekom dresure. Stoga se mogu prepoznati elementi za obilaženje, prelazak preko elemenata, različite površine i materijali, te sprave za igru i socijalizaciju štenaca.

<p>Sprava 1</p>	<p>Rampa sa staklenim podom i stranicama pomaže psima u učenju i savladavanju hodanja na povišenim staklenim površinama – npr. trgovački centri</p>		
<p>Sprava 2</p>	<p>Stupići i čunjevi koriste za učenje pasa kako zaobilaziti prepreke</p>		
<p>Sprava 3</p>	<p>Platforme predstavljaju nogostup, stepenice ili ostale razlike u visinama na tlu</p>		
<p>Sprava 4</p>	<p>Elementi za obilaženje – pas ne smije preskakati ovakvu prepreku, već ju zaobići s osobom koju vodi</p>		

<p>Sprava 5</p>	<p>Element za obilaženje – iako pas može proći ispod elementa, mora znati da čovjek ne može, stoga ju mora zaobići</p>		
<p>Sprava 6</p>	<p>Polegnuti stupovi koji služe za prelazak preko njih</p>		
<p>Sprava 7</p>	<p>Stupići sa špagom koje pas mora zaobići</p>		
<p>Sprava 8</p>	<p>Rampa sa stepenicama</p>		
<p>Sprava 9</p>	<p>Različite vrste i strukture podova</p>		
<p>Sprava 10</p>	<p>Rampa</p>		

<p>Sprava 11</p>	<p>Element s različitim visećim stvarima – koristi se za socijalizaciju i igru štenaca, kako bi se priviknuli na različite zvukove, odsjaje i sl.</p>		
<p>Ostale sprave</p>	<p>Sprave namijenjene za štence – tuneli, kućice, rampe, stepenice, različite teksture tla, ogledala, bazen, pomični elementi, imitacija brežuljka, ljučjačka – štenci se moraju upoznati s različitim elementima</p>		

Tablica 1. Skice, fotografije i opisi elemenata za pse

3. Intervju s djelatnicima Centra „Silver“

Jedan od dijelova diplomskog rada bio je intervju koji je proveden s djelatnicima Centra, koji su zaduženi za dresuru sa psima. Kroz intervju s djelatnicima željelo se utvrditi zadovoljstvo sa sadašnjim stanjem, sadržajima, opremljenošću i uređenju otvorenih površina za dresuru pasa, te identificirati njihove želje i potrebe za novim krajobraznim oblikovanjem otvorenih površina namijenjenim za tu svrhu.

3.1. Problemi i hipoteze

Prvotno su definirana dva problema s hipotezama, prema kojima su izrađene teme za provedbu istraživanja. Problem 1 bio je ispitati zadovoljstvo djelatnika rehabilitacijskog centra postojećim sadržajima otvorenih površina za dresuru pasa. Hipoteza uz navedeni problem je ta da su djelatnici nezadovoljni sadašnjim uređenjem otvorenih prostora centra kao i postojećim sadržajima. Problem 2 uključivao je ispitivanje želja i potreba djelatnika centra za uvođenjem novih sadržaja za dresuru pasa na otvorenim površinama. Pripadajuća hipoteza bila je da djelatnici žele uvođenje različitih sadržaja i oblikovanje prostora različitih karaktera/namjena.

3.2. Postupak

Istraživanje je provedeno usmenim putem u obliku intervjuu. Intervju je održan u veljači 2022. godine na prostoru Rehabilitacijskog centra „Silver“ u Zagrebu. U intervjuu sudjelovale su 3 djelatnice Centra (voditeljica odjela i trenerice pasa), koje su direktno povezane s dresurom pasa vodiča.

3.3. Materijali

Na početku istraživanja, sudionice su pročitale i potpisale osobnu suglasnost za sudjelovanje u intervjuu. Nakon toga su sudjelovale u istraživanju, tj. intervjuu. Početni dio intervjuu sastojao se od općenitih podataka kao što su spol i dob sudionika i pitanja o radnom mjestu i zaposlenju, te osam pitanja koja se odnose na zadovoljstvo, potrebe i želje za uređenjem vanjskog prostora za dresuru i boravak pasa. Prva dva pitanja odnosila su se na broj godina zaposlenja u Centru i na radno mjesto sudionika. Nakon toga slijedila su 3 pitanja s dodatnim potpitanjima vezanim uz njihovo zadovoljstvo postojećim prostorom, te koliko

često i na koji način koriste vanjske prostore. Pitanja su se u većem dijelu odnosila na njihovo zadovoljstvo uređenjem prostora, načinom korištenja te njihove preferencije i želje. Dio pitanja odnosio se na dijelove vanjskog prostora koji su po njihovom mišljenju nepotrebni, neiskorišteni, vizualno narušavaju izgled prostora, neodrživi, u lošem stanju, itd. Sljedeći sklop pitanja odnosio se na želje i potrebe za novim sadržajima, koje prostore je potrebno preurediti, na što je potrebno pripaziti tijekom oblikovanja prostora za pse, te kakvi materijali su poželjni u oblikovanju. Posljednje pitanje odnosilo se na značenje uređenja vanjskih površina, te kako bi takvo uređenje doprinijelo poboljšanju Centra i njihovom radnom danu na tom prostoru. Tijekom intervjua svi odgovori su zapisani, kako bi se kasnije mogli obrađivati rezultati.

3.4. Sudionici

U intervjuu sudjelovale su 3 djelatnice rehabilitacijskog centra – voditeljica odjela (socijalna radnica) i trenerice pasa (direktorica odjela za obuku i dodjelu pasa vodiča i koordinatorica programa socijalizacije). Djelatnice su u dobnoj skupini od 38 do 55 godina koje u centru „Silver“ rade od 3 do 7 godina. Sudionici istraživanja izabrani su prema tome koji su zaposlenici direktno povezani s dresurom pasa vodiča, te vođenjem odjela za brigu o psima.

3.5. Rezultati

Kroz provedbu intervjua prikupljeni su podaci o zadovoljstvu djelatnica postojećim sadržajima u prostoru, te kako su opremljene i uređene vanjske površine i površine za dresuru pasa, te želje i potrebe za novim planiranjem i uređenjem prostora. Nakon istraživanja rezultati su potvrdili postavljene probleme i hipoteze. Prva hipoteza prikazala je kako su djelatnice rehabilitacijskog centra nezadovoljne sadašnjim uređenjem otvorenih prostora, postojećim namjenama prostora i elementima za dresuru pasa. Također se potvrdila i druga hipoteza koja navodi želju za uvođenjem novih sadržaja u vanjskih prostor, primarno za potrebe dresure i smještaj pasa i oblikovanje tih prostora ovisno o različitim namjenama.

Zadovoljstvo djelatnika trenutačnim stanjem i uređenjem otvorenih površina. Sve tri djelatnice imale su ista ili slična mišljenja i preferencije, tako da su bile složne u odgovaranju na pitanja tijekom intervjua. Kroz razgovor s djelatnicama pokazalo se nezadovoljstvo sadašnjim uređenjem vanjskog prostora za dresuru pasa, zbog manjka adekvatnih sadržaja i

elemenata, te neodrživosti postojećih elemenata. Djelatnice su navele kako većina zaposlenika i korisnika voli provoditi vrijeme u vanjskom prostoru Centra, svakodnevno ako je to moguće. Najčešće ga koriste za dresuru pasa, šetnju, druženja, odmaranje, poslovne sastanke, i slično. Pokazale su nezadovoljstvo održavanjem vegetacije, zbog nedostatka resursa i djelatnika koji bi imali vremena baviti se takvom vrstom posla. Također su navele kako u vanjskom prostoru nedostaje hladovine i bolje organizirani i oblikovani vanjski prostori za potrebe pasa.

Želje i potrebe djelatnika. Djelatnice su tijekom intervjua dale slične odgovore vezane uz nove sadržaje za dresuru pasa koji bi bili potrebni u prostoru. Nakon razgovora u unutrašnjem prostoru Centra obišli su se vanjski prostori, djelatnice su objasnile svoje želje i ideje za uređenjem prostora za pse. Objasnile su i pokazale u kojim dijelovima prostora su im potrebni određeni elementi, koje materijale preferiraju, te im je jako važna jednostavnost održavanja i pomičnost elemenata. Važan faktor kod uređenja im je jednostavno i lagano održavanje, elementi moraju biti zamjenjivi, dugotrajni, te ne žele prirodne materijale, s obzirom da su takvi materijali teži za održavanje i nisu toliko dugotrajni. Naglasile su kako elementi i sprave za pse ne smiju biti visoki, kako bi se spriječile ozljede pasa. Vegetacija ni u kojem slučaju ne smije biti otrovna, te mora biti bez plodova i koštica. Od djelatnica se tražio odgovor što bi za njih značilo da se uredi vanjski prostor centra i bi li to utjecalo na njihov radni dan. Navele su razne pogodnosti koje bi utjecale na rad, kao na primjer kvalitetnija dresura pasa, reprezentativniji prostori za boravak pasa, veća produktivnost, mjesto za odmor i druženja, moderniji i napredniji izgled rehabilitacijskog centra.

3.6. Zaključak

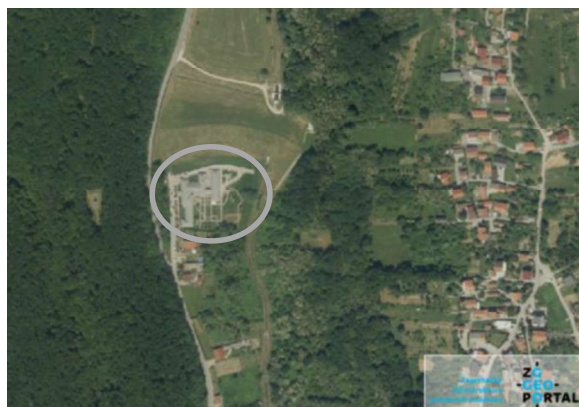
Tijekom intervjua s djelatnicama bilo je uočljivo nezadovoljstvo s postojećim uređenjem vanjske površine, te je navedena potreba za planiranjem novo uređene vanjske površine Centra „Silver“. Djelatnicima i korisnicima Centra potreban je pomno isplaniran vanjski prostor koji će sadržavati sve potrebne dijelove koje su naveli tijekom intervjua (veći prostor za štence s potrebnim spravama i igračkama – ogledala, klackalice, rampe, stepenice, itd.; livada za pse podijeljena na 3 dijela s obzirom na aktivnost i stupanj dresure – miran ispust pasa, lagano

istrčavanje i igra, aktivna dresura; prostor za pse uz boksove s nadstrešnicom i pomičnim bazenom; ograđena karantena i štenara; sjenica ili pergola na livadi za pse; popločani prostor za dresuru; te u svim tim prostorima potrebni lako održivi elementi za dresuru i igru pasa). Djelatnice su tijekom intervjua bile vidljivo zainteresirane za plan uređenja vanjskog prostora za potrebe Centra, iz čega se može zaključiti kako vide važnost i potrebu za izradom plana za novo oblikovanje vanjskih prostora za dresuru pasa. Dobivene informacije korištene su za definiranje projektnog programa, zoninga, odabira materijala i elemenata, te u konačnici za izradu idejnog rješenja.

4. Inventarizacija i analiza prostora

U sklopu rada napravljene su inventarizacije i analize otvorenih površina Rehabilitacijskog centra „Silver“. Uključuju inventarizaciju šireg i užeg područja, kompozitnu inventarizaciju, tematske inventarizacije za promet, komunikacije, građevine, prostorne rubove, vizure, prostorne sadržaje, osunčanost i vegetaciju, zatim kompozitnu analizu, te tematske analize prostornih sadržaja, komunikacija i vegetacije.

Inventarizacija šireg područja. Centar „Silver“ nalazi se u istočnom dijelu Zagreba. Od centra Zagreba udaljen je oko 10 km. Prostor centra pripada južnoj zoni Podsljeme. Centar je sa svih strana okružen šumom i livadama. Zapadno od samog centra je park šuma Dotrščina. Prema GUP-u Grada Zagreba namjene površina koje okružuju obuhvataju su Javne zelene površine – gradske park šume, Vode i vodna dobra - površine povremeno pod vodom, Športsko - rekreacijska namjena - šport bez gradnje, a sami prostor centra ima namjenu Javna i društvena namjena. Centar se nalazi unutar prirodnijeg dijela naselja, tj. javnih zelenih površina te nema stambenih objekata u neposrednoj blizini. Takav smještaj u prostoru omogućava mirniji i intimniji boravak korisnicima i zaposlenicima.

Slika 10. Smještaj centra „Silver“

Izvor: GeoPortal Zagrebačke infrastrukture prostornih podataka - <https://geoportal.zagreb.hr/> (pristup 03.03.2022.)

Inventarizacija užeg područja. Prostor centra nalazi se istočno od sporedne ceste, u slijepoj ulici, stoga promet nije intenzivan. Parcela je oblika nepravilnog kvadrata, a ukupne površine je 7,931 m². Katastarska čestica prema načinu uporabe navodi se kao poslovna zgrada (škola za uzgoj i školovanje pasa vodiča). Površina vanjskog prostora je 6,276 m². Teren je

ravnog karaktera. Sjeverno od centra nalazi se livada i nasip, koja je pod nagibom, te ona prema katastru pripada u kategoriju „ostalih prirodnih područja“. Istočno se nalazi potok i šumsko područje. Zapadno od centra nalazi se prilazna cesta s parkirališnim mjestima, između kojih se nalazi drvored. Zapadnije od ceste započinje šumski rub park šume Dotrščina. Južno od parcele nalaze se 2 stambena objekta, tj. obiteljske kuće i poljoprivredno zemljište. Prirodna okolina samog Centra pruža prirodno, ugodno i mirno okruženje, koje nije ugroženo bukom i nepovoljnim vizualnim karakteristikama. Zgrada je prizemnica razvedenog oblika. Ima mnogo ulaza/izlaza na otvorenu površinu, stoga su komunikacije povoljno povezane s vanjskim prostorom. Vanjska površina orijentirana je prema jugu i istoku, stoga ima povoljni položaj osunčanosti. Cjelokupni otvoreni prostor Centra smatra se polifunkcionalnim prostorom koji ima organizaciju koja omogućava odvijanje svih programa, te svojim oblikovanjem pruža ugodan okvir za odmor i relaksaciju. Boravišni dijelovi vrta nalaze se pri samom izlazu iz prostorija za dnevni boravak objekta, odnosno povišene terase na koju se nadovezuje donja, terasa. Južni dio parcele ima dvostruku namjenu. Prvi se odnosi na funkciju osposobljavanja slijepih za korištenje tehnike bijelog štapa i školovanje pasa vodiča, a druga na funkciju otvorene površine namijenjene za odmor i relaksaciju korisnika. Staze su oblikovane različitim obradama materijala (asfalt, granitne kocke, betonske ploče, itd.). Dva su oblikovanja staza, ortogonalne staze te zakrivljena organska staza, koja prolazi i kroz prostor za istrčavanje pasa. Glavna staza povezuje sve glavne ulaze u objekt. Prostor za istrčavanje pasa nalazi se na istočnoj strani parcele. Od ostatka vanjskog prostora odijeljen je ogradom. Cjelokupni prostor podijeljen je na tri dijela. Prostor Centra odvojen je od ostatka ogradom koja ima kontrolirane prolaze. Južni i zapadni dio parcele ograđen je živicom i drvenom ogradom, te na taj način sprječava poglede na prostore Centra. Prostor vanjskih dijelova Centra je fotodokumentiran (Slika 11. – 25.).

Slika 11. Taktilno-mirisni park

Slika 12., 13., 14. Rampa, staze i nasadi unutar parka

Slika 15., 16. Prostor za štence

Slika 17. Staza prema boksovima za pse

Slika 18., 19. Ulaz u prostor za istrčavanje pasa

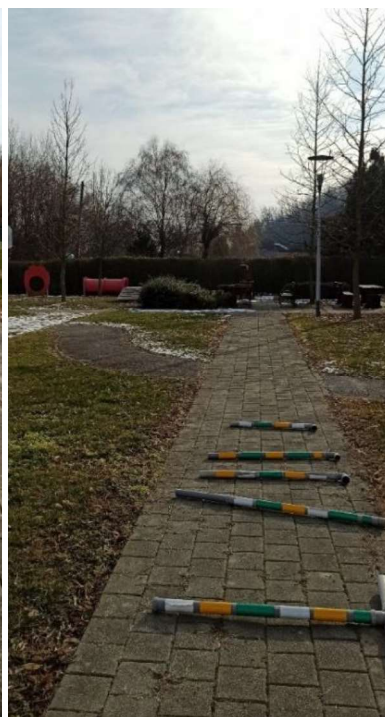
Slika 20. Livada za istrčavanje pasa

Slika 21. Boksovi za pse

Slika 22. Prostor za dresuru pasa

Slika 23., 24. Gredice s aromatičnim biljem i elementi za dresuru

Slika 25. Štenara i karantena za pse

Slika 11., 12., 13., 14., 23., 24.	Taktilno- mirisni park	Opis: Prostor namijenjen za korisnike centra (šetnja, odmor, druženje, dječja igra) – staze, dječje igralište, klupe, stolovi, gredice s aromatičnim biljem, vegetacija	Obilježja: Prostor je slabije održavan; potrebna je veća briga o vegetaciji i aromatičnom bilju u gredicama, na stazama između opločenja je počela rasti trava; potrebno postaviti opločenje koje je jednostavno za održavanje; sprave za dječju igru i elemente za boravak zamijeniti s vizualno atraktivnijim varijantama
Slika 18., 19., 20.	Prostor za istrčavanje pasa	Opis: Ograđena livada podijeljena na 3 dijela namijenjena za istrčavanje pasa	Obilježja: Livada nema potrebne elemente i sprave za dresuru pasa, ograda je vizualno neatraktivna; potrebno unijeti nove elemente koji će vizualno poboljšati taj prostor, te će se na taj način livada više koristiti za dresuru i istrčavanje pasa
Slika 15., 16.	Prostor za štence	Opis: Ograđeni dio povezan sa zgradom – prostor za igru i socijalizaciju	Obilježja: Prostor za štence nije vizualno atraktivan; potrebno je unijeti nove elemente i igračke za štence, te proširiti prostor na travnjak
Slika 17.	Staza prema boksovima za pse		Obilježja: Potrebno više održavati opločenje staze
Slika 21.	Boksovi za pse	Opis: Prostori gdje borave psi kada nisu na dresuri	Obilježja: Iznad boksova je potrebna nova nadstrešnica; bilo bi poželjno zamijeniti opločenje
Slika 22.	Prostor za dresuru pasa	Opis: Jedan od prostora za dresuru pasa	Obilježja: Potrebno zamijeniti opločenje u prostoru; unijeti nove sprave za dresuru i pomični bazen za pse
Slika 25.	Štenara	Opis: Prostor namijenjen za pse sa štencima ili za bolesne pse (karantena)	Obilježja: Prostor je potrebno ograditi, kako bi psi mogli sigurno boraviti vani

Tablica 2. Opis fotografija

4.1. Kompozitna inventarizacija

- sadržaji
- šumski rub
- komunikacije
- ograda
- cesta
- vegetacija

- 1 - terasa
- 2 - gredice s aromatičnim biljem (6)
- 3 - prostor za štence
- 4 - slobodni prostor (travnjak i staze)
- 5 - prostor za sjedenje (stolovi i klupe)
- 6 - prostor za dječju igru
- 7 - livada za istrčavanje pasa (3)
- 8 - opločeni prostor za pse
- 9 - parkiralište (*Quercus robur*) - 6 kom
- 10 - štenara

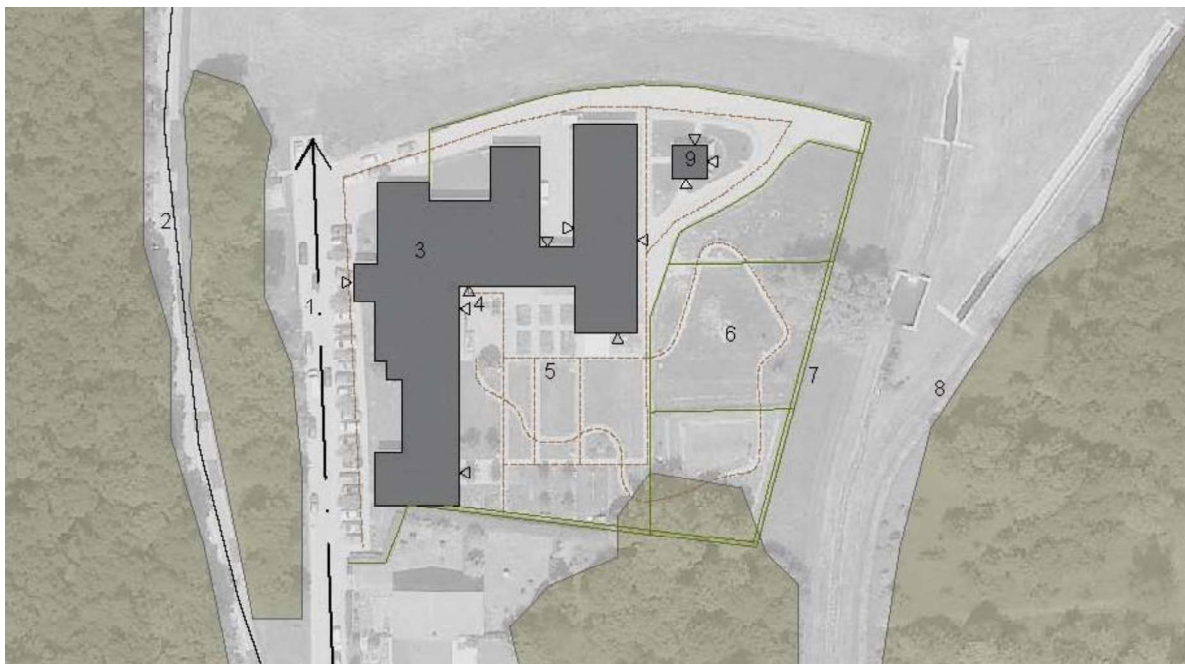
Slika 26. Kompozitna inventarizacija

4.2. Tematske inventarizacije

Promet, komunikacije, prostorni rubovi. Zapadno od Centra pruža se sporedna prometnica, koja je ujedno slijepa ulica, u smjeru sjever-jug. Glavna prometnica također se nalazi na zapadnoj strani, te je malo udaljenija od samog Centra. Između dvije ceste nalazi se manji potez šumske vegetacije. S obzirom da promet na tom području nije intenzivan, prostor oko Centra je sigurnijeg i mirnijeg karaktera. Parkirališna mjesta također su na zapadnoj strani, odmah ispred građevine, te su okomita na cestu, postavljena su tako da kontinuirano idu 3 parkirna mjesta te su između njih posađena stabla, koja tako tvore drvored.

Glavni ulaz u Centar je na zapadnoj strani. Zgrada centra ima više ulaza/izlaza prema strani parka. Na vanjski prostor može se izaći iz središnje glavne prostorije, blagovaonice, soba, te iz prostora u kojima borave psi. Staze unutar parka geometrijskog i organskog su karaktera, a izrađene su od različitih materijala. Geometrijske komunikacije su kraće i brže, za brz prolazak do ostalih sadržaja. Orijentirane su u smjeru sjever-jug i istok-zapad, te tako tvore mrežu. Organske staze su za sporiju i dužu šetnju kroz cijeli park. Komunikacije povezuju boravišne prostore za korisnike Centra i prostore za boravak i dresuru pasa. Park sadrži gredice s aromatičnim biljem, prostore za sjedenje i druženje s stolovima i klupama, te dječje igralište s nekoliko sprava za igranje. Najveći dio parcele zauzima travnata površina namijenjena za istrčavanje pasa, koja je ograđena i pregrađena na 3 dijela, a nalazi se na istoku.

Na južnom i istočnom dijelu prostora postoji fizička i vizualna barijera u obliku drvene ograde i živice, kako bi se spriječio pogled na stambene kuće na južnoj strani. Vidljive su 2 vrste prostornih rubova. Jedan rub je čvršći, tj. drvena ograda, koja je visoka i zatvorena za poglede, nije transparentna. Druga vrsta prostornih rubova prirodnog je karaktera i transparentnija. Sastoji se od živice, šume i travnatog nasipa. Od prirodnih prostornih rubova najuočljiviji i najveći je šumski rub, koji se nalazi na istočnoj i zapadnoj strani. Na sjevernoj strani je travnati nasip, koji također ima funkciju vizualne barijere. Istočno od Centra prolazi manji potok, koji nije vidljiv s parcele Centra, zbog drvene ograde.

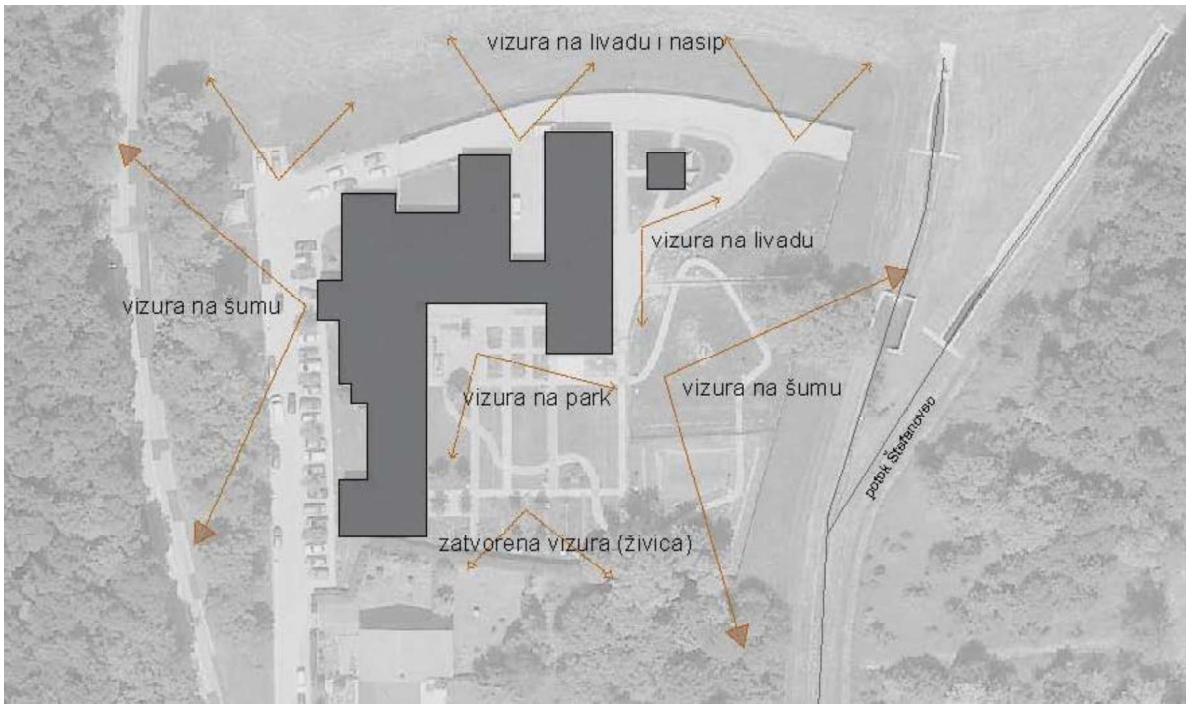
LEGENDA: SPOREDNA CESTA (1), GLAVNA CESTA (2), GRAĐEVINA (3), ULAZ/IZLAZ (4), KOMUNIKACIJE UNUTAR PARKA (5), LIVADA ZA ISTRČAVANJE PASA (6), FIZIČKA I VIZUALNA BARIJERA (7), ŠUMSKI PROSTORNI RUB (8), ŠTENARA (9)

Slika 27. Inventarizacija prometa, komunikacija, prostornih rubova

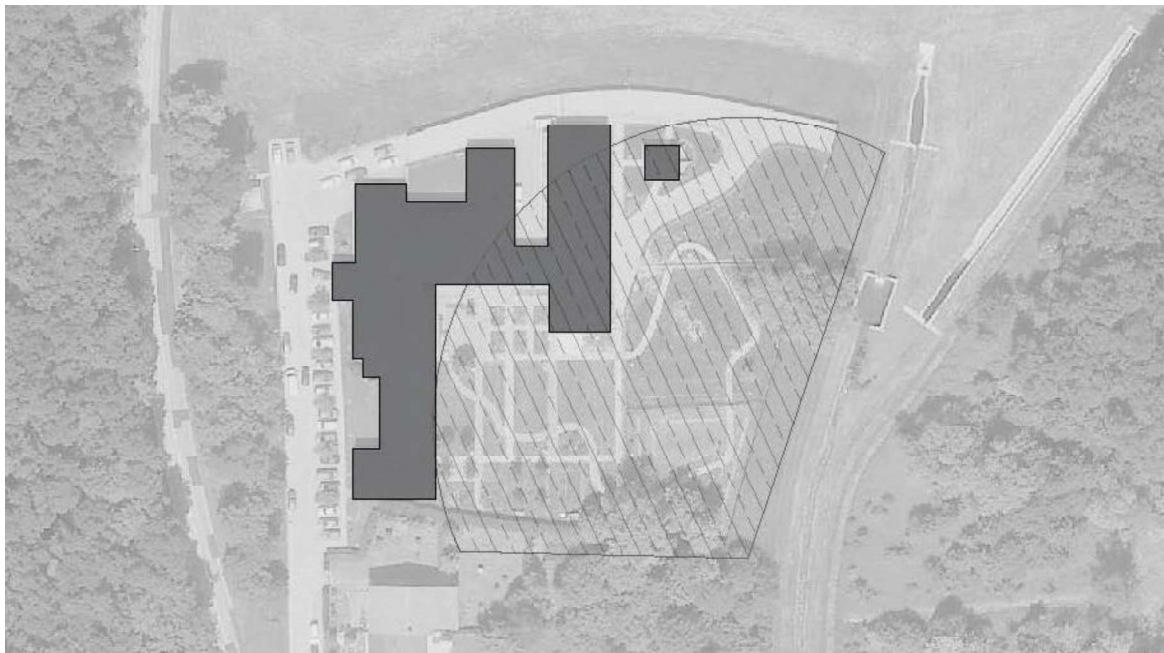
Vizure i osunčanost. Sa zapadne strane zgrade glavna vizura usmjerena je na šumu, te je u manjoj mjeri vidljiva cesta. Te vizure su kratke i djelomično zatvorene, zbog šumskog ruba. Sjeverne kratke vizure pružaju se prema travnatom nasipu, te je na taj način nasip ujedno i vizualna barijera, tj. zaklanja pogled. Iz parka su vizure uglavnom kratke, zato što visoka ograda i živica zaklanjaju pogled. Vidljiva je samo šuma na istočnoj strani, uz koju se nalazi potok, koji nije vidljiv s parcele. Unutar parka vizure su otvorene i usmjerene na boravišne zone, dječje igralište, te livadu za istrčavanje pasa. S nasipa pruža se pogled na cijeli sklop Centra. Na prostoru Centra vizure su u većoj mjeri poželjne i privlačne, zbog prirodnog okruženja, slabog intenziteta prometa i malog broja stambenih jedinica, stoga ih nije potrebno preoblikovati.

Vanjska površina Centra orijentirana je prema jugu i istoku, stoga ima povoljni položaj osunčanosti. S obzirom da je građevina prizemnica, sa zapadne strane u manjoj mjeri također može doći sunčeva svjetlost u popodnevnim satima. Nekoliko stabala pruža sjenu na prostorima parka.

Slika 28. Inventarizacija vizura

Slika 29. Inventarizacija osunčanosti

Prostorni sadržaji, vegetacija. Iz zgrade na vanjski prostor izlazi se iz glavne prostorije i blagovaonice. Izlazi se na terasu koja je s ostatkom parka povezana rampom. Odmah uz zgradu nalaze se gredice s aromatičnim biljem. Na južnoj strani parka nalazi se boravišni prostor sa stolovima i klupama, te manje dječje igralište. Prostori su povezani sa stazama. Staza organskog karaktera prolazi i kroz 3 ograđena dijela livade za istrčavanje pasa. Kod jugoistočnog dijela zgrade nalazi se prostor za štence. Na sjevernoj strani je opločena površina koja je namijenjena za boravak i dresuru pasa. Uz nju se nalaze boksovi za pse, te se još nalaze i na istočnoj strani Centra. Manji objekt na istoku Centra je štenara.

Najveću površinu vanjskog prostora Centra zauzima vegetacija, tj. travnata površina koja je namijenjena za istrčavanje pasa, a nalazi se na istočnom dijelu. Visoka vegetacija većinski se nalazi na prostoru parka, u kojem borave korisnici. Uz južni dio parcele nalazi se prirodna fizička barijera u obliku živice. Stabala ima sveukupno 16, od kojih su 3 većih dimenzija, a nalaze se na travnjaku za istrčavanje pasa. Ostalo drveće je manje i nalazi se na prostoru parka i uz zgradu. Na zapadnoj strani u sklopu parkirališnih mjesta nalazi se drvored od 6 stabala hrasta lužnjaka (*Quercus robur*).

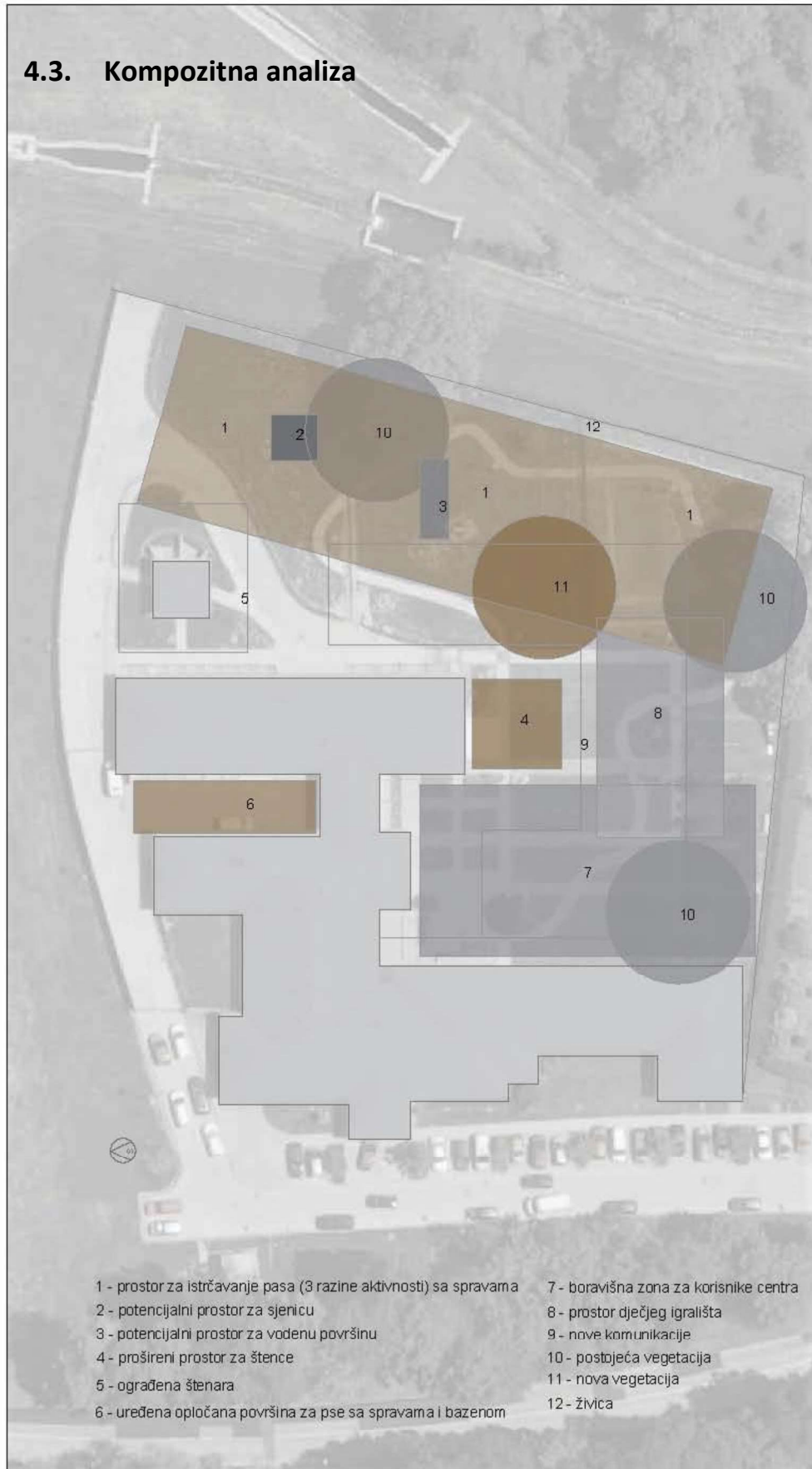

LEGENDA: TERASA (1), GREDICE S AROMATIČNIM BILJEM (2), PROSTOR ZA ŠTENCE (3), TRAVNJAK I STAZE (4), PROSTOR ZA SJEDENJE SA STOLOVIMA I KLUPAMA (5), PROSTOR ZA DJEČJU IGROU (6), LIVADA ZA ISTRČAVANJE PASA (7), OPLOČENI PROSTOR ZA PSE (8), PARKIRALIŠTE I DRVORED (9)

Slika 30. Inventarizacija prostornih sadržaja i vegetacije

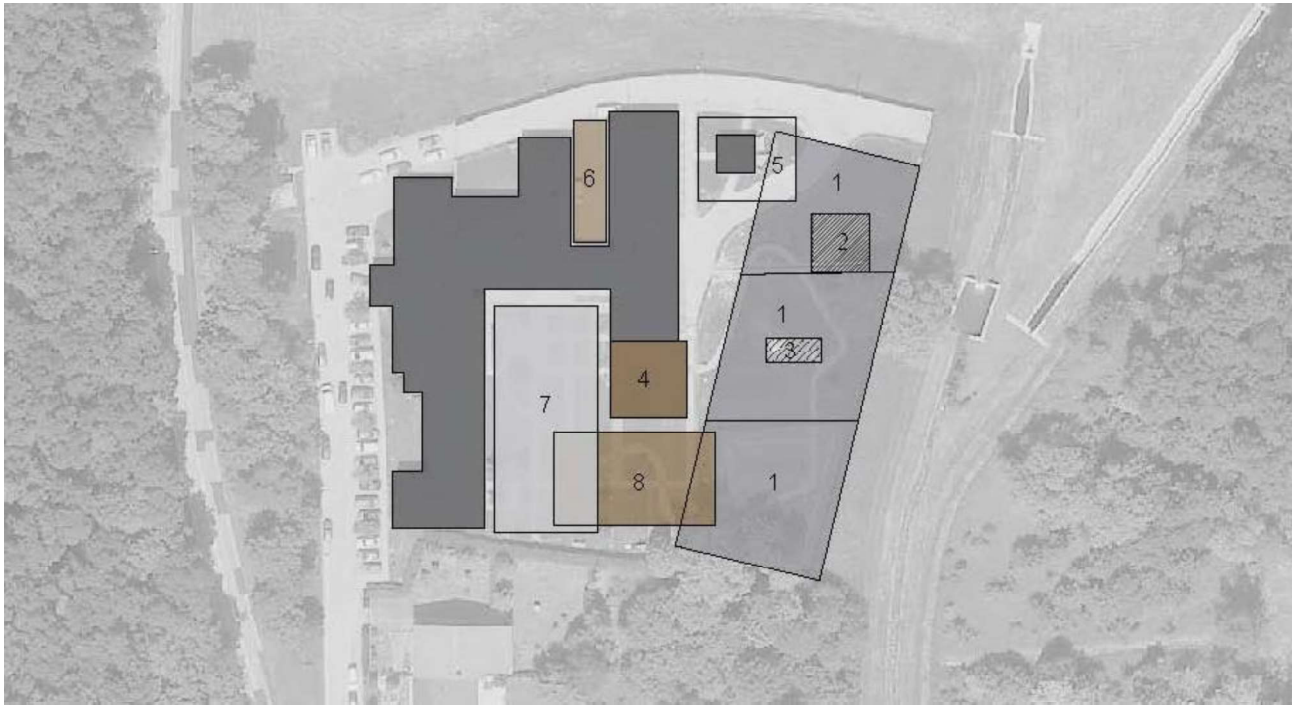
4.3. Kompozitna analiza

Slika 31. Kompozitna analiza

4.4. Tematske analize

Prostorni sadržaji. Glavni prostor kojeg je potrebno preurediti i oblikovati je livada za istrčavanje pasa. Podijeljena je na 3 dijela, te je ograđena. Potrebno je oblikovati prostor livade na način da sva 3 dijela imaju različitu funkciju. Jedan dio biti će za odmor i mirnije aktivnosti sa psima, miran ispust, drugi će biti malo aktivnijeg karaktera, a treći najaktivniji prostor za igru i dresuru. Od sadržaja koji su potrebni na tom prostoru su sprave za dresuru, sjenica za odmor u hladovini, te vodena površina s rampom, koja je namijenjena učenju pasa na hodanje kroz različite dubine vode. Poligon za dresuru sastojat će se od pomičnih sprava, koje su izrađene od izdržljivih, trajnih i lako zamjenjivih materijala. Prostor za štence potrebno je povećati, tj. proširiti na travnatu površinu, kako bi štenci imali priliku boraviti na travi. Predmeti/sprave koji su potrebni za taj prostor su različite rampe, klackalice, stepenice, ogledala, pomične sprave, predmeti koji proizvode različite zvukove, različiti materijali površina, itd. Sve to je potrebno kako bi se štenci odmah privikavali na različite površine i predmete. Štenaru je potrebno ograditi, kako bi ženke pasa mogle nesmetano boraviti i vani. Na opločeni prostor za pse, koji se nalazi na sjevernoj strani, također treba imati sprave za dresuru, te manji pomični bazen, kako bi se psi imali gdje rashladiti u ljetnim mjesecima. Prostor parka za korisnike nije potrebno mijenjati, međutim oblikovat će se novi prijedlog uređenja.

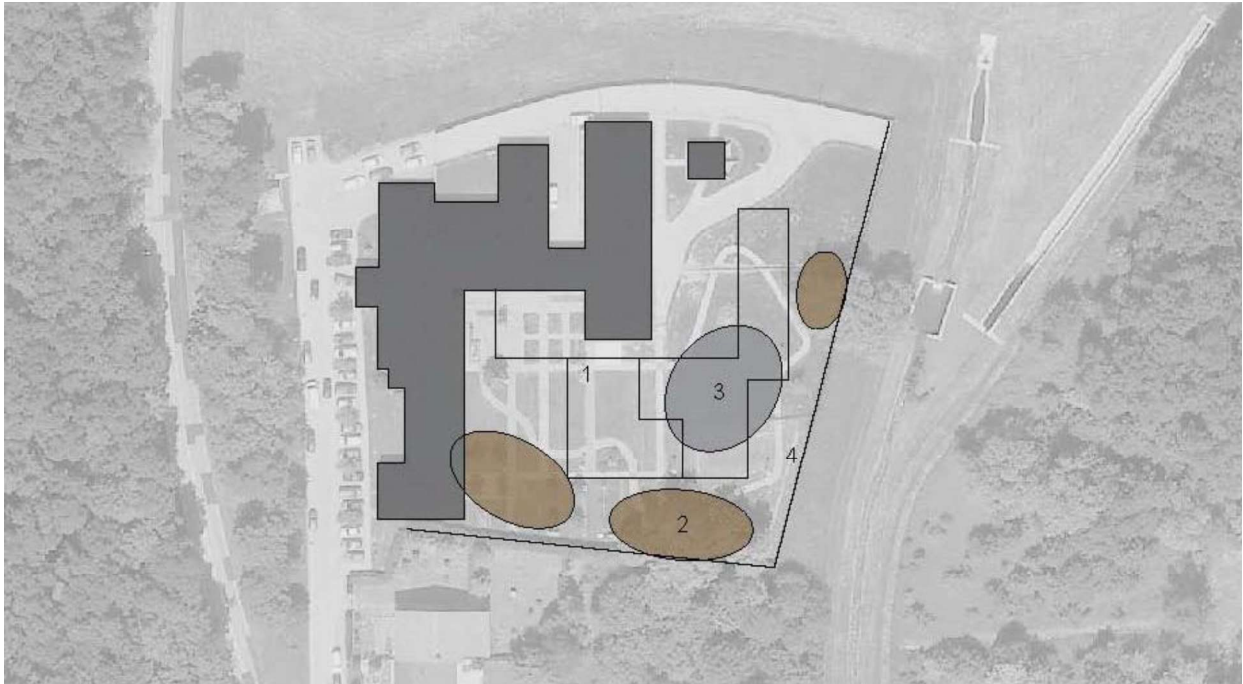
LEGENDA: PROSTOR ZA PSE – 3 RAZINE AKTIVNOSTI (1), POTENCIJALNI PROSTOR ZA SJENICU (2), POTENCIJALNI PROSTOR ZA VODENU POVRŠINU (3), PROŠIRENI PROSTOR ZA ŠTENCE (4), OGRAĐENA ŠTENARA (5), UREĐENA OPLOČENA POVRŠINA ZA PSE SA SPRAVAMA I BAZENOM (6), BORAVIŠNA ZONA ZA KORISNIKE CENTRA (7), PROSTOR DJEČJEG IGRALIŠTA (8)

Slika 32. Analiza prostornih sadržaja

Komunikacije, vegetacija i prostorni rubovi. Oblikovat će se nove komunikacije unutar parka, koje će povezivati sve sadržaje u vanjskom prostoru. Povezivati će građevinu s parkom, dječjim igralištem, prostorom za pse, također i s prostorom na sjeveru parcele, na kojoj se nalaze prostori za boravak pasa. Uz komunikacije, na livadi namijenjenoj za pse, bit će postavljeni elementi za dresuru pasa, igru i odmor. Komunikacije će kružno povezivati sve sadržaje, kako bi se do svakog dijela prostora moglo brzo i lagano doći. Postojat će dvije vrste komunikacija, jedna glavna i dugačka, koja se proteže kroz cijeli vanjski prostor, te druge kraće i sporedne, za brži prolazak.

Postojeća vegetacija će se očuvati, te će se dati prijedlog sadnje nove autohtone vegetacije, zbog većeg hlada u parku i prostorima za pse. Vegetacija ne smije biti otrovna, ne smije biti bodljikava i imati velike plodove, zbog sigurnosti pasa, ali i mlađih korisnika Centra. Više sjene

osobito je potrebno na dijelu za dresuru i boravak sa psima, kako bi im ljeti bilo lakše i ugodnije boraviti vani (SI i JI dio parcele). Postojeća živica i ograda će se očuvati, zato što pružaju kvalitetnu vizualnu barijeru, koja sprječava poglede od strane stambenih jedinica na jugu. Na prostoru parka, gdje se nalaze gredice s aromatičnim biljem, ponudit će se prijedlog sadnje novih i različitih biljnih vrsta.

LEGENDA: NOVE KOMUNIKACIJE (1), POSTOJEĆA VEGETACIJA (2), NOVA VEGETACIJA (3), ŽIVICA (4)

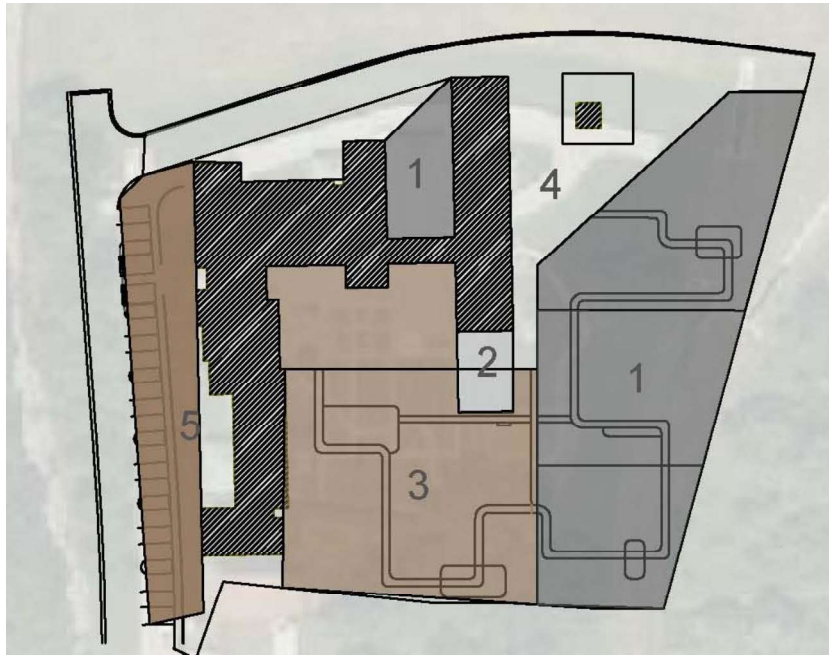
Slika 33. Analiza komunikacija i vegetacije

5. Projektni program i zoning

Projektni program potrebno je izraditi kako bi se dobile detaljnije informacije o korisnicima prostora koji će se oblikovati. Na temelju intervjua sa zaposlenicima, doznalo se kako u prostorima Centra boravi oko 40 pasa, te pruža usluge smještaja i boravka korisnicima tijekom provođenja rehabilitacijskih programa. Najčešće aktivnosti korisnika i zaposlenika koje se provode u vanjskim prostorima su šetnja parkom, boravak na otvorenom, druženje, dječja igra na postojećem dječjem igralištu, sastanci, te dresura sa psima. Aktivnosti pasa na otvorenom su u najvećoj mjeri dresura, šetnja, te istrčavanje i igra u ograđenim prostorima. Projektni program prikazuje korisnike prostora, njihove potrebe te sadržaji koji su potrebni za ugodan i nesmetan boravak na otvorenom. Korisnicima centra potrebno je sigurno i jednostavno korištenje vanjskih prostora, staze za lagano kretanje, prostori za sjedenje, odmaranje i druženje, a djeci je potrebno dječje igralište. Psima, koji su u centru, potreban je prostor za nesmetanu dresuru i rad s trenerima, te u konačnosti upoznavanje i rad s korisnicima, zatim su potrebni prostori za igru i odmaranje na otvorenom. Takvi prostori trebali bi biti podijeljeni na razine aktivnosti pasa, te na njihov uzrast. Štenci moraju imati svoj posebni prostor, u kojemu nisu u kontaktu sa starijim psima. Također je potreban prostor za karantenu bolesnih pasa i prostor za ženke pasa s novim štencima.

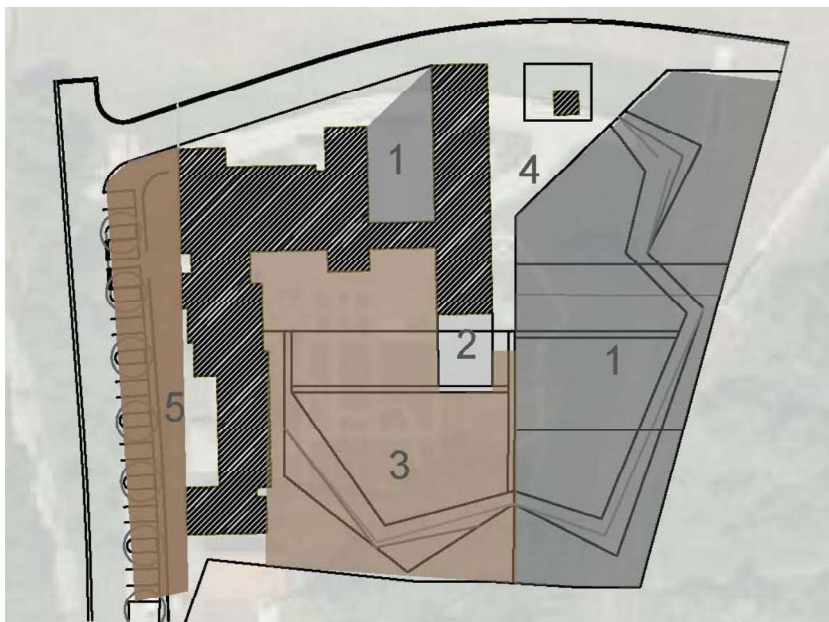
KORISNICI	POTREBE	SADRŽAJ
Korisnici Centra	Šetnja i boravak na otvorenom, druženje, odmaranje, rekreacija, upoznavanje i učenje sa psima	Staze, klupe i stolovi, različita aromatična vegetacija, travnjak, terasa
Psi	Dresura, šetnja, igra, odmaranje, učenje i upoznavanje s korisnicima	Ograđeni prostori, staze, travnjak, vodena površina, poligoni i sprave
Zaposlenici	Rad s korisnicima, rad sa psima, odmaranje, druženje	Staze, klupe i stolovi, travnjak, terasa

Tablica 3. Prikaz projektnog programa

LEGENDA: PROSTOR ZA PSE (1), PROSTOR ZA ŠTENICE (2), PROSTOR ZA KORISNIKE (3), OPLOČENI PROSTOR NA SJEVERU CENTRA (4), PARKIRALIŠTE I GLAVNI ULAZ (5)

Slika 34. Zoning 1

LEGENDA: PROSTOR ZA PSE (1), PROSTOR ZA ŠTENICE (2), PROSTOR ZA KORISNIKE (3), OPLOČENI PROSTOR NA SJEVERU CENTRA (4), PARKIRALIŠTE I GLAVNI ULAZ (5)

Slika 35. Zoning 2

6. Koncepti

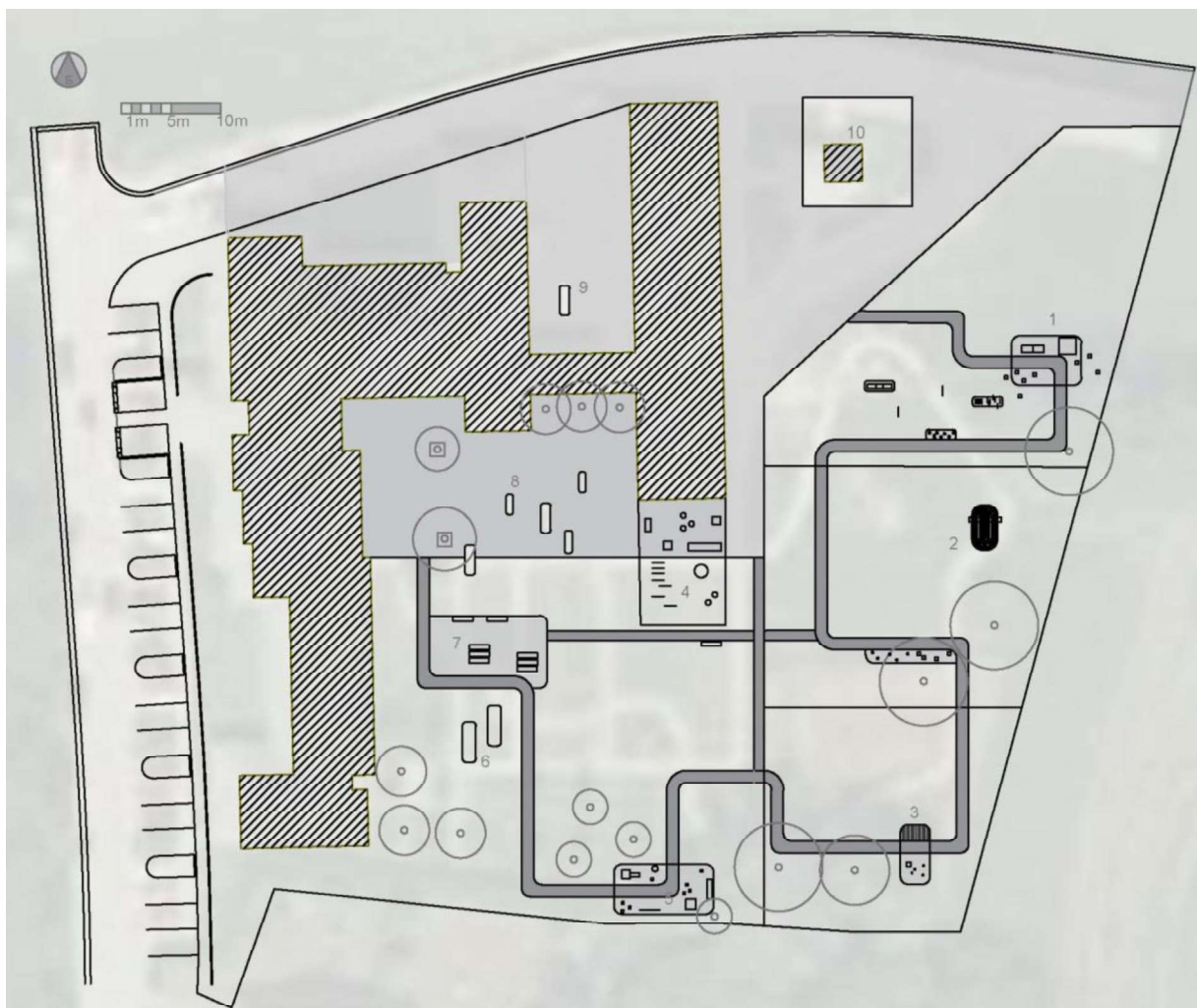
Izrađene su dvije varijante rješenja koje prikazuju uređenje vanjskog prostora i smještaj elemenata i sprava za dresuru. Sadržaji i elementi u oba primjera rješenja su isti, razliku čini samo način oblikovanja. Prostor parka za korisnike nije bilo potrebno mijenjati, međutim u konceptu se prikazuje prijedlog novog uređenja, kako bi prostor parka bio u skladu s novim oblikovanjem ostatka dijela Centra. Koncepti su geometrijskog karaktera. Glavni naglasak na uređenju je prostor za pse, koji se nalazi na istočnom dijelu parcele, na prostoru travnjaka. Primarna komunikacija pruža se s terase, koja se nalazi uz građevinu, prema jugu gdje se nalazi prostor za korisnike, a zatim prolazi kroz ograđeni prostor za pse. Uz samu stazu nalaze se sadržaji potrebni za vanjski prostor Centra, terasa s gredicama, boravišni prostor s klupama i stolovima za korisnike, dječje igralište, manji ograđeni prostor za štence („puppy playground“), te najveći dio prostora zauzima ograđeni dio za pse, koji je podijeljen na 3 dijela. Sjeverni dio prostora za pse aktivnijeg je karaktera, sa spravama potrebnim za dresuru, sjenicom, te bazenom za pse, koji ima različite dubine. Središnji dio namijenjen je za igru pasa, te mirniju dresuru. Sadrži niske modelacije terena s tunelima, te još neke sprave za dresuru. Južni dio sadrži pergolu i vodene prskalice, za igru i osvježenje pasa za vrijeme vrućina. Taj prostor predstavlja boravišnu zonu za pse i trenere. Na sjevernoj strani zgrade, uz boksove za pse, nalazi se popločani prostor na kojem se također odvija dresura pasa.

Razliku u konceptima čini oblikovanje komunikacija i oblika prostora za određene namjene. Kod koncepta broj 2 komunikacije su jednostavnije, ravnijeg karaktera, dok su u konceptu 1 komunikacije dinamičnije. Na konceptu 1 mogu se jednostavno prepoznati gdje se uz stazu nalaze određene zone, dok s druge strane koncept 2 sadrži zone unutar staza u obliku proširenja.

Koncept broj 2 odabran je za idejno rješenje zbog jednostavnijih komunikacija, koje svima omogućuju brz dolazak na željeno mjesto unutar prostora Centra. Također i zbog povezanosti u oblikovanju, u kojem cijeli prostor djeluje kao jedna smisljena cjelina.

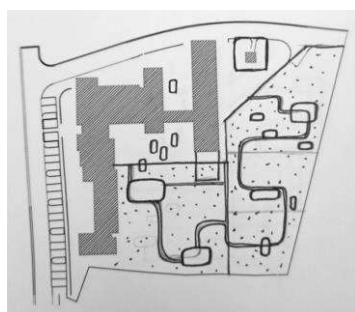

6.1. Koncept 1

LEGENDA: PROSTOR ZA AKTIVNIJU DRESURU – BAZEN, SJENICA, RAMPA, PREPREKE, PLATFORME (1), PROSTOR ZA IGRU PASA – MODELACIJA TERENA S TUNELOM, PLATFORME, PREPREKE (2), PROSTOR ZA ODMOR SA PSIMA – PERGOLA, VODENI ELEMENT (3), „PUPPY PLAYGROUND“ (4), DJEČJE IGRALIŠTE (5), GREDICE S BILJEM (6), BORAVIŠNA ZONA ZA KORISNIKE CENTRA (7), GREDICE S AROMATIČNIM BILJEM (8), PROSTOR ZA PSE UZ ZGRADU – POMIČNI BAZEN (9), OGRADENA ŠTENARA (10)

Slika 36. Prikaz koncepta 1

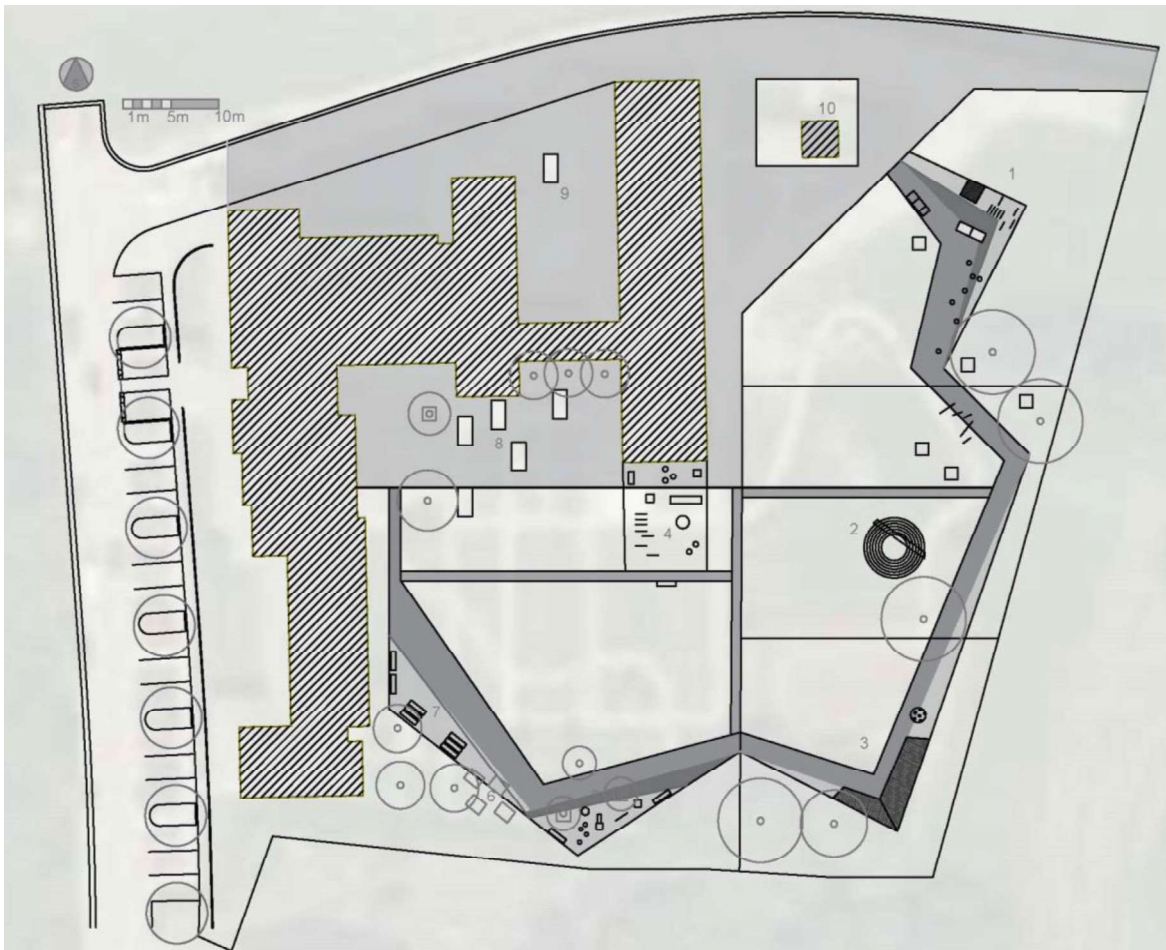
Slika 37. Konceptualna skica 1

Slika 38. Skica 1 – aksonometrija

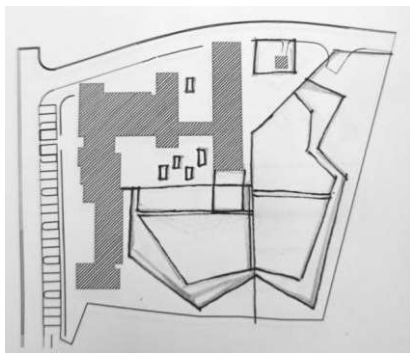

6.2. Koncept 2

LEGENDA: PROSTOR ZA AKTIVNIJU DRESURU – BAZEN, SJENICA, RAMPA, PREPREKE, PLATFORME (1), PROSTOR ZA IGRU PASA – MODELACIJA TERENA S TUNELOM, PLATFORME, PREPREKE (2), PROSTOR ZA ODMOR SA PSIMA – PERGOLA, VODENI ELEMENT (3), „PUPPY PLAYGROUND“ (4), DJEČJE IGRALIŠTE (5), GREDICE S BILJEM (6), BORAVIŠNA ZONA ZA KORISNIKE CENTRA (7), GREDICE S AROMATIČNIM BILJEM (8), PROSTOR ZA PSE UZ ZGRADU – POMIČNI BAZEN (9), OGRAĐENA ŠTENARA (10)

Slika 39. Prikaz koncepta 2

Slika 40. Konceptualna skica 2

Slika 41. Skica 2 - aksonometrija

7. Idejno rješenje

Opis idejnog rješenja. Kompozicija rješenja geometrijskog je karaktera. Glavna staza širi se i sužava na nekoliko mjesta, na proširenim dijelovima smješteni su sadržaji potrebni za korisnike Centra i za dresuru pasa. Sporedne staze su kratke i pravilne, one služe za brz prolazak i dolazak do željenog prostora. Staze povezuju sve sadržaje u vanjskom prostoru, te ulaze i izlaze u zgradu Centra. U Centar i njegove vanjske prostore može se ući samo sa zapadne strane, gdje se nalazi cesta, ostatak parcele je ograđen. Uz zgradu na južnoj strani nalazi se terasa s gredicama. Staza se zatim pruža prema jugu parcele i uz nju se nalazi boravišni prostor za korisnike sa stolovima i klupama, te još nekoliko gredica za sadnju bilja. Staza dalje nastavlja do dijela s dječjim igralištem. Na istočnoj strani nalazi se ograđeni travnati dio za pse. Glavna staza prolazi i kroz dio za pse. Prostor je podijeljen na 3 dijela, zato što svaki ima različitu funkciju. Sprave za pse su pomične, kako bi se po potrebi mogle pomaknuti, zbog promjene mjesta dresure ili zbog održavanja. Južni dio prostora za pse ima funkciju odmora, a sadrži pergolu i vodene prskalice, za osvježenje i igru pasa. Prateći stazu prema sjeveru dolazi se do središnjeg dijela, koji je namijenjen za igru pasa, te dresuru slabijeg intenziteta. Od sadržaja mogu se vidjeti dvije modelacije terena, a kroz veću prolazi tunel, zatim platforma, stepenice za dresuru i rampe za obilaženje. Sjeverni najveći dio travnjaka koristi se za aktivnu dresuru pasa. Na rubu staze nalazi se platneno jedro na stupovima, koje osigurava hladovinu na tom dijelu, ispod se nalaze klupe i bazen za pse. Bazen postepeno dolazi do dubine od 30 cm, osmišljen je tako kako bi psi iskusili hodanje po različitim dubinama vode. Ostali sadržaji koji se nalaze u tom dijelu su staklena rampa, koja služi tome da se psi nauče hodati na visini uz staklene površine, zatim su postavljene platforme, drveni stupovi i rampe za obilaženje, te različite teksture opločenja. Sjeverno od dijela za pse nalazi se ograđena štenara ili karantena za pse. Uz sjeverno pročelje zgrade je popločani prostor za boravak i dresuru pasa. U tom dijelu također su postavljene sprave za dresuru i pomični bazen za pse. Uz postojeću vegetaciju postavljena je i nova, najviše na istočnom dijelu na prostoru za pse, zbog potrebe za hladovinom. Nisku vegetaciju čini grmlje postavljeno uz boravišne dijelove prostora, te kao akcenti na travnjaku.

Materijali koji su zamišljeni u izradi rješenja većinom su prirodni. Opcije materijala od kojih su staze oblikovane su kamen, šljunak i betonske kocke ili različite vrste opločenja, kako bi se

i korisnici i psi naučili na različite teksture tla po kojem hodaju. Sadržaji u parku i sprave za dresuru su izrađeni ponajviše od drveta, zatim corten čelika ili različitih metala. Takvi materijali privlačniji su s vizualnog aspekta i djeluju prirodnije, ali im je potrebno povremeno održavanje, teži su za čišćenje, prenošenje, zamjenu, itd. Druga opcija materijala za sprave su plastika i metal, koji su lakši za održavanje, te su lako zamjenjivi kada će to biti potrebno.

Slika 42., 43. Primjer drvenih sprava za dresuru - rampe

Izvor: Pinterest - <https://www.pinterest.com/> (pristup 25.05.2022.)

Slika 44., 45. Primjer drvenih sprava za dresuru – prepreke i čunjevi

Izvor: Pinterest - <https://www.pinterest.com/> (pristup 25.05.2022.)

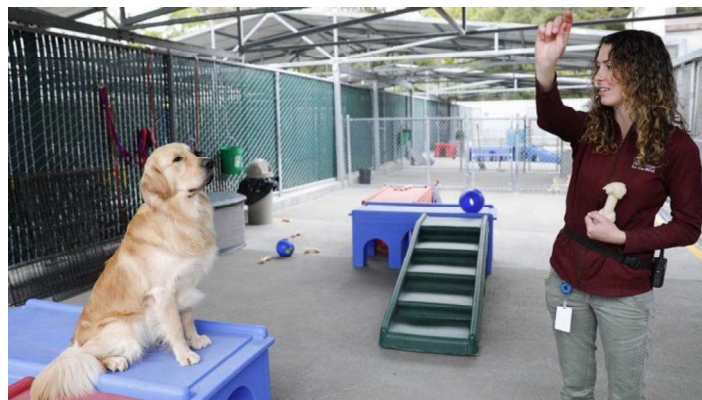
Slika 46., 47. Primjer drvenih sprava za dresuru – elementi za obilaženje

Izvor: Pinterest - <https://www.pinterest.com/> (pristup 25.05.2022.)

Slika 48., 49. Primjer plastičnih sprava za dresuru - prepreke

Izvor: The International Agency for the Prevention of Blindness - <https://www.iapb.org/news/training-guide-dogs/> (pristup 25.05.2022.)

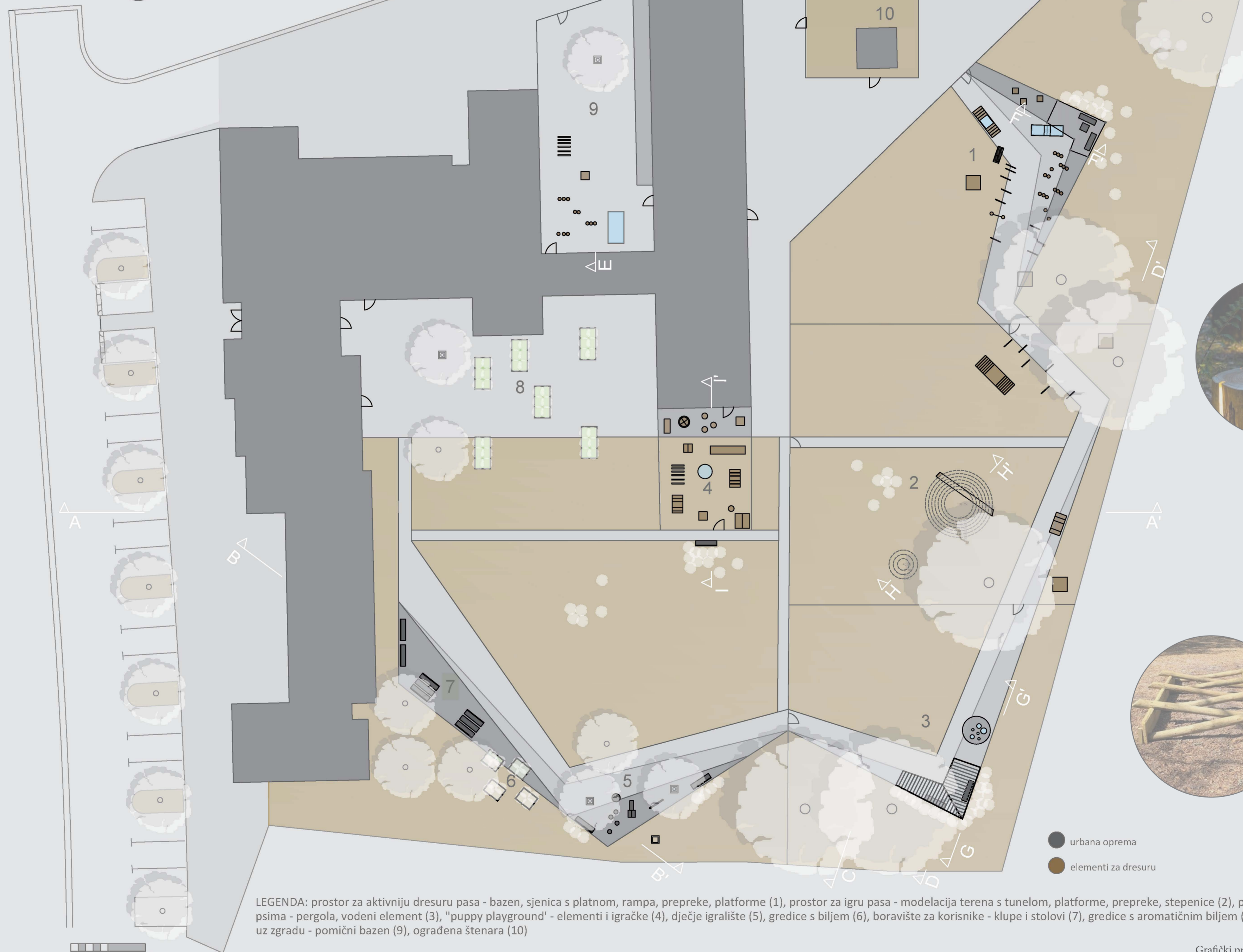
Slika 50. Primjer plastičnih sprava za dresuru - platforme

Izvor: D23 - <https://d23.com/disney-plus-pick-of-the-litter-is-the-dog-useries-you-need-to-stream/> (pristup 25.05.2022.)

Idejno rješenje

M 1:250

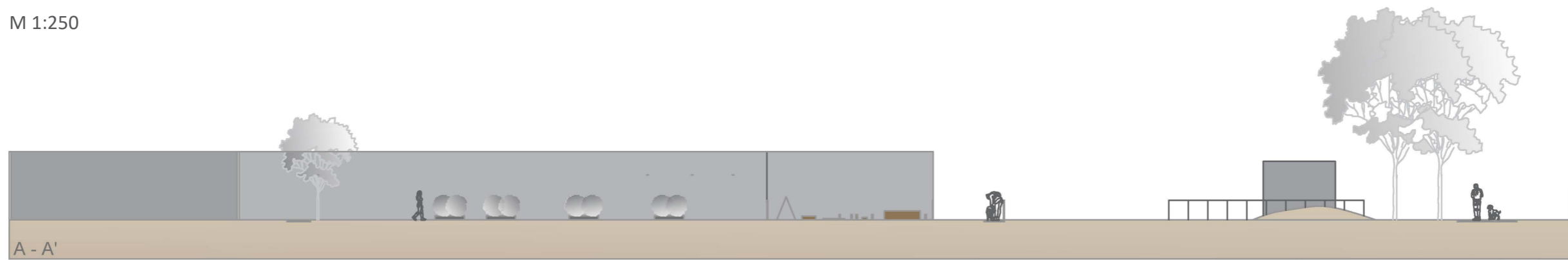
- urbana oprema
- elementi za dresuru

LEGENDA: prostor za aktivniju dresuru pasa - bazen, sjenica s platnom, rampa, prepreke, platforme (1), prostor za igru pasa - modelacija terena s tunelom, platforme, prepreke, stepenice (2), prostor za odmor sa psima - pergola, vodeni element (3), "puppy playground" - elementi i igračke (4), dječje igralište (5), gredice s biljem (6), boravište za korisnike - klupe i stolovi (7), gredice s aromatičnim biljem (8), prostor za pse uz zgradu - pomični bazen (9), ograćena štenara (10)

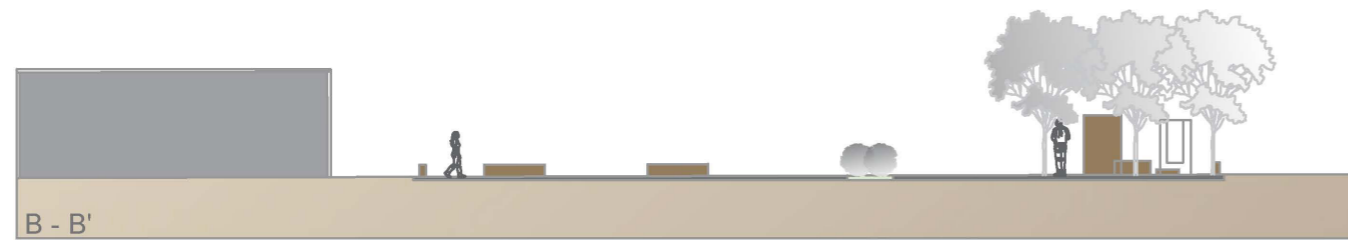
1m 5m 10m

7.1. Vizualizacije idejnog rješenja

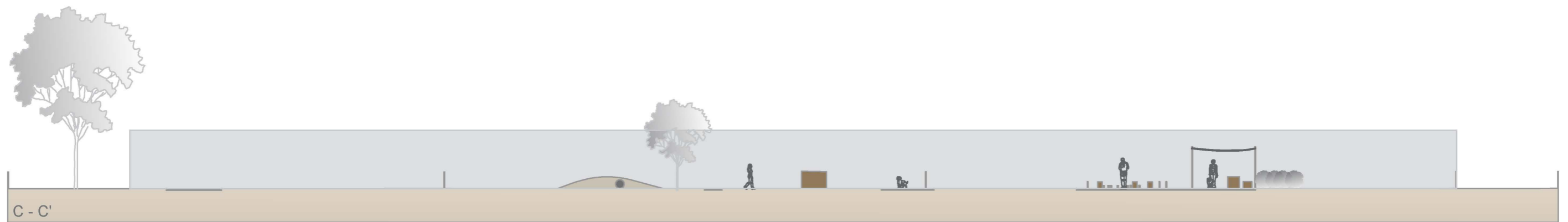
M 1:250

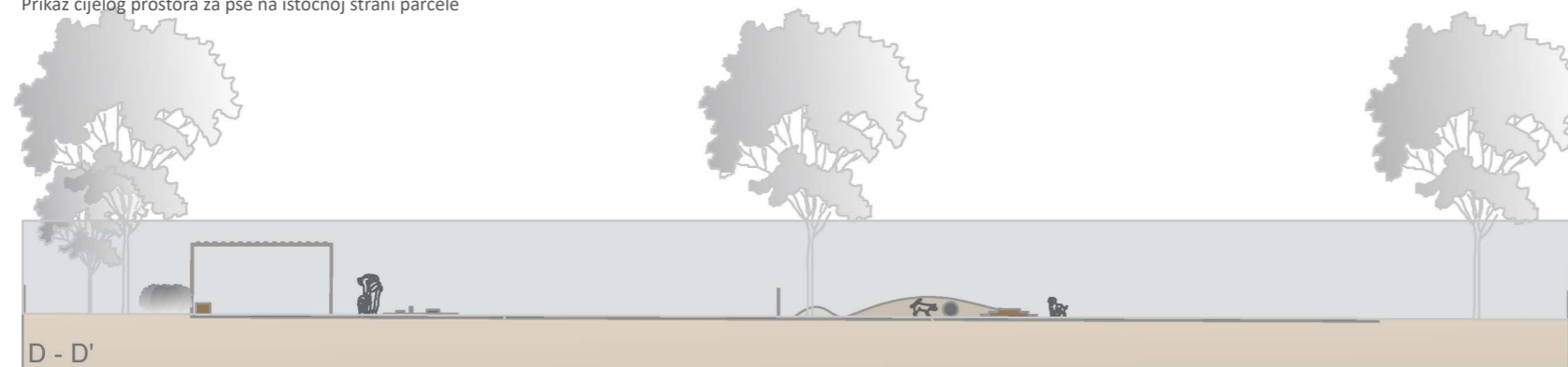
Grafički prilog br. 2. Presjek - pogled A-A'
Prikaz cijelog vanjskog prostora prema sjevernoj strani

Grafički prilog br. 3. Presjek - pogled B-B'
Prikaz boravišne zone i dječjeg igrališta na jugozapadu parcele

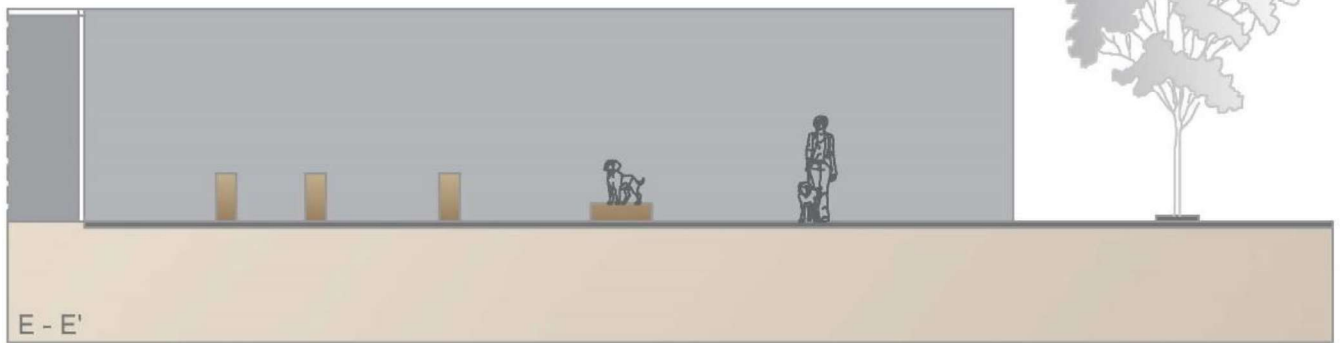
Grafički prilog br. 4. Presjek - pogled C-C'
Prikaz cijelog prostora za pse na istočnoj strani parcele

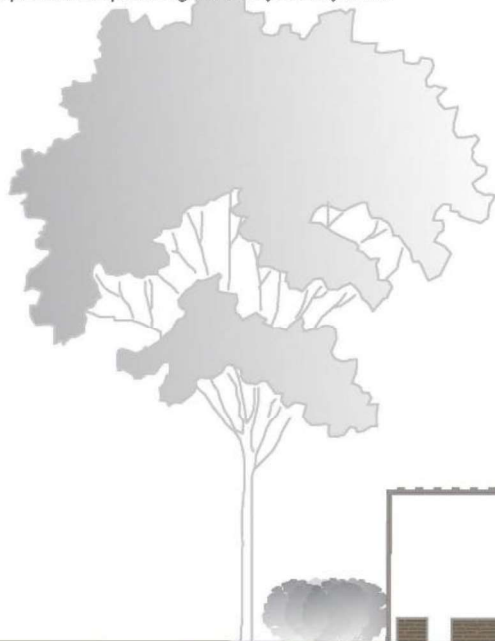
Grafički prilog br. 5. Presjek - pogled D-D'
Prikaz jednog dijela prostora livade za boravak i igru pasa na istočnoj strani

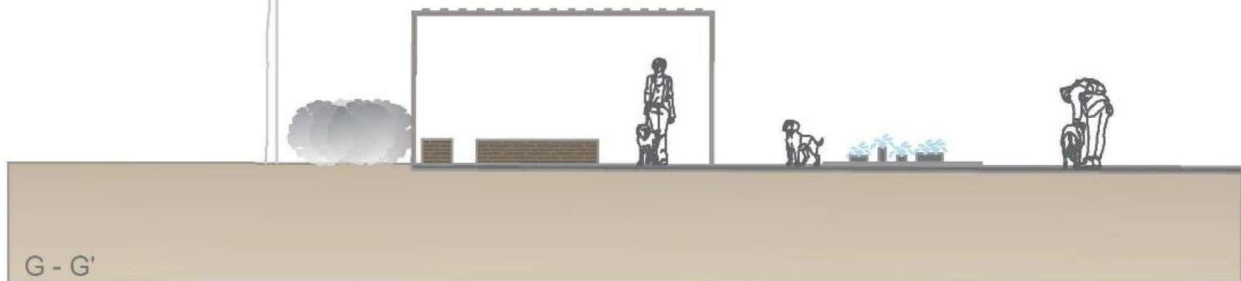
M 1:125

Grafički prilog br. 6. Presjek - pogled E-E'
Prikaz prostora za pse uz zgradu na sjevernoj strani

Grafički prilog br. 7. Presjek - pogled F-F'
Prikaz boravišnog dijela sa sjenicom i bazenom
na livadi za pse na sjeveroistoku parcele

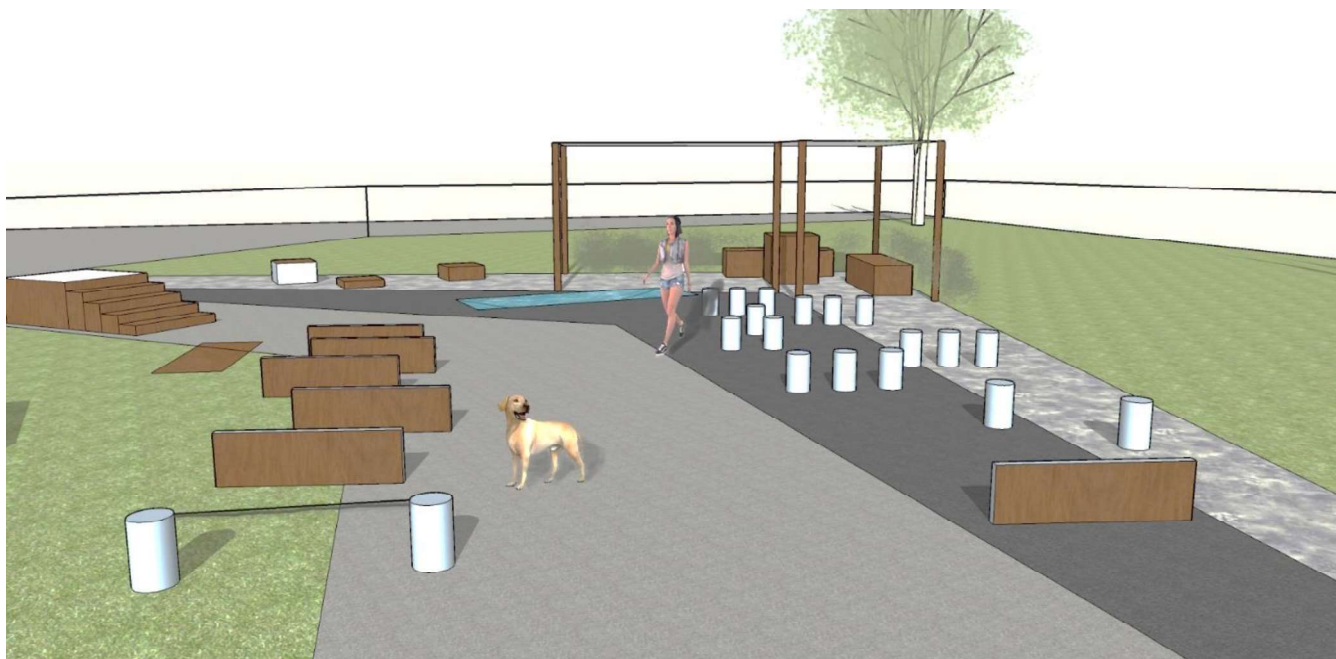
Grafički prilog br. 8. Presjek - pogled G-G'
Prikaz boravišne zone namijenjene psima za odmor na jugoistoku parcele

Grafički prilog br. 9. Presjek - pogled H-H'
Prikaz modelacije terena središnjeg dijela prostora za pse

Grafički prilog br. 10. Presjek - pogled I-I'
Prikaz prostora za štence uz južnu stranu zgrade

Grafički prilog br. 11. Pogled na sjenicu i bazen na sjeveru prostora za pse

Grafički prilog br. 12. Pogled na pergolu i vodeni element na jugu prostora za pse

Grafički prilog br. 13. Pogled na elemente za dresuru na sjevernoj strani

Grafički prilog br. 14. Pogled na modelacije terena i sprave

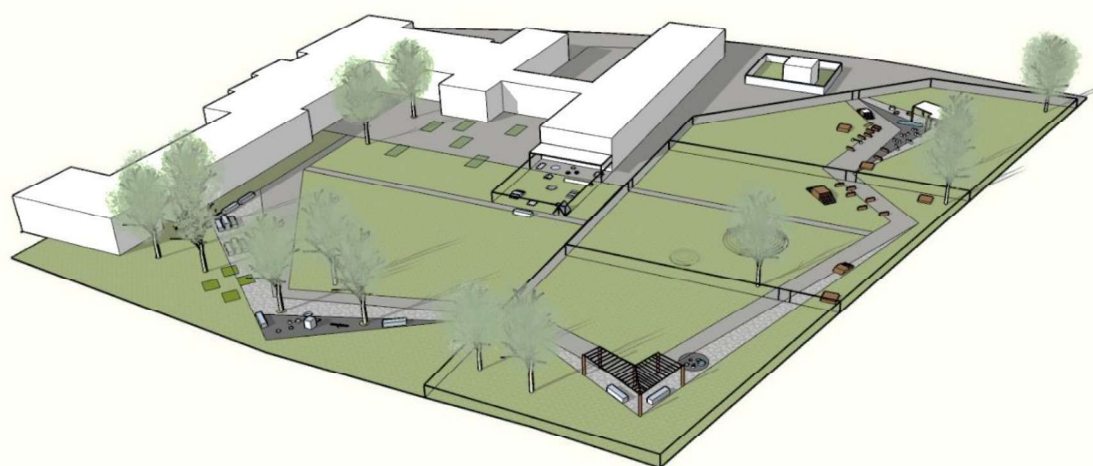
Grafički prilog br. 15. Pogled na sjeverni dio prostora za pse

Grafički prilog br. 16. Pogled na južni dio prostora za pse

Grafički prilog br. 17. Pogled na park za korisnike

Grafički prilog br. 18. Pogled na cijeli vanjski prostor Centra

8. Zaključak

Obilaskom terena, intervjuom s djelatnicima, inventarizacijom i analizama prostora utvrđeno je kako je neophodno preurediti i poboljšati vanjske prostore za dresuru i boravak pasa vodiča. Intervju je pokazao da među djelatnicima Centra postoji nezadovoljstvo s postojećim uređenjem otvorene površine i da postoji velika potreba za planiranjem novo uređene vanjske površine Centra „Silver“. Zaključilo se da je na prostoru Centra potreban pomno isplaniran vanjski prostor koji će sadržavati sve potrebne dijelove koje su naveli tijekom intervjua. Proučavala se potrebna literatura kako bi se što bolje shvatilo i predočilo kakve vrste sprava i elemenata je potrebno imati u takvom prostoru.

Pri izradi idejnog rješenja razmišljalo se o svim potrebnim sadržajima za boravak i druženje korisnika i djelatnika, dječju igru, te dresuru i boravak pasa. Glavni fokus idejnog rješenja usmjeren je na prostor za pse, koji je ujedno i najveći dio na parceli samog Centra. Smještaj sadržaja na parceli nije se mogao značajno mijenjati, zato što već svaki dio vanjskog prostora ima svoju namjenu, stoga se izradio prijedlog oblikovne osnove za takav postojeći prostor i smještaj sadržaja. Prilikom oblikovanja najviše se razmišljalo o spravama potrebnim za takvu vrstu dresure pasa. Skicama i fotografijama prikazani su svi elementi koji bi se uklopili u oblikovanje. Nakon intervjua s djelatnicima i obilaska prostora došlo se do konačne odluke smještaja svih potrebnih sadržaja na prostoru Centra – nova staza koja povezuje sve sadržaje, prostor za boravak i druženje korisnika, prostor za dječje igralište, prostor s gredicama s aromatičnim biljem, veliki ograđeni prostor za dresuru i boravak pasa, veći vanjski prostor za štence, te popločani prostor također namijenjen psima. Idejno rješenje prikazuje raznolikost sadržaja i opreme. Staze nisu kompleksne, zato što prostor nije velikih dimenzija, a glavna staza povezuje sve dijelove vanjskog prostora. Cijeli teren ravnog je karaktera stoga je lako dostupan i pristupačan svim osobama. Vanjski prostor Centra može se gledati kao dinamičan i kompleksan zbog mnogo sadržaja, a s druge strane je jednostavan zbog lagane pristupačnosti i preglednosti. Raznolika vegetacija omogućuje zatvaranje i otvaranje različitih vizura, pruža hladovinu i osjećaj sigurnosti na prostorima za sjedenje i odmor.

Uspoređujući pročitane literaturu može se zaključiti da je idejno rješenje prostora Centra „Silver“ u skladu sa suvremenim pristupima oblikovanja takvog specifičnog prostora za

dresuru pasa vodiča. Ovakvo uređenje Centra zasigurno bi imalo pozitivan učinak na unaprjeđenje rada takve ustanove, a samim time i poboljšanje u dresuri pasa vodiča. Na temelju tih saznanja izrađeno je idejno rješenje koje obuhvaća sve navedene potrebne sadržaje.

9. Popis literature

1. Aničić B., Pereković P. (2008.). *Krajobrazno uređenje prostora oko Centra za školovanje pasa vodiča i mobilitet – Zagreb*. Zavod za krajobraznu arhitekturu i ukrasno bilje, Sveučilište u Zagrebu – Agronomski fakultet.
2. Arata, S., Momozawa, Y., Takeuchi, Y., & Mori, Y. (2010). Important behavioral traits for predicting guide dog qualification. *Journal of Veterinary Medical Science*.
3. Batt, L. S., Batt, M. S., Baguley, J. A., & McGreevy, P. D. (2008). Factors associated with success in guide dog training. *Journal of Veterinary Behavior*. 3(4), 143-151.
4. Buljan Flander G., Štimac D., Fridrih R., Raguž A., Kuculo I., Galić R. (2018). Prednosti korištenja terapijskih pasa u terapiji i dijagnostici kod pacijenata s psihosocijalnim zdravstvenim teškoćama. *Soc. psihijat*. 46(4), 413-425.
5. Kobešćak S., Selaković T., Katalenić L. (2013.). Poticanje dječjeg razvoja uz terapijskog psa: prikaz slučaja. *Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja* 2013, 49(2), 209-216.
6. Lakatoš M., Vejmelka L. (2017.). Podrška i pomoć obiteljima djece s teškoćama u razvoju: iskustva s terapijskim psima. *Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja*. 364-056.26 : 636.7.
7. Ostermeier, M. (2010). History of guide dog use by veterans. *Military medicine*, 175(8), 587-593.
8. Sertić S. (2014.). *Uzgoj i školovanje pasa za terapijske svrhe*. Diplomski rad. Sveučilište u Zagrebu, Veterinarski fakultet.
9. Tomkins, L. M., Thomson, P. C., & McGreevy, P. D. (2011). Behavioral and physiological predictors of guide dog success. *Journal of Veterinary Behavior*, 6(3), 178-187.
10. Whitmarsh, L. (2005). The benefits of guide dog ownership. *Visual impairment research*, 7(1), 27-42.

Mrežni izvori

1. Canadian guide dogs for the blind. The Path to Becoming a Guide Dog. <https://www.guidedogs.ca/path-becoming-guide-dog/> - pristup 14.03.2022.
2. Centar za rehabilitaciju Silver. <https://czrs.hr/> - pristup 14.03.2022.
3. Guide Dogs for the Blind. Dog programs. <https://www.guidedogs.com/meet-gdb/dog-programs/guide-dog-training> - pristup 17.05.2022.
4. Guide dogs. The new centres. <https://www.guidedogs.org.uk/build-the-future/the-new-centres/> - pristup 14.03.2022.
5. Hrvatska udruga za školovanje pasa vodiča i mobilitet. <https://www.psivodici.hr/> - pristup 14.03.2022.
6. Leader dogs for the blind. How guide dogs are trained. <https://www.leaderdog.org/blog/how-guide-dogs-are-trained/> - pristup 14.03.2022.
7. Pye & Richards - Temprano & Young Architects Inc. Canadian Guide Dogs for the Blind. <https://www.prty.ca/project-collection/canadian-guide-dogs-for-the-blind> - pristup 14.03.2022.
8. The Bark – Dog Is My Co-Pilot. The Making of a Guide Dog. <https://thebark.com/content/making-guide-dog> - pristup 28.03.2022.

10. Popis priloga

1. Osobna suglasnost za sudjelovanje u istraživanju

Tražim Vašu suglasnost za sudjelovanjem u istraživanju zadovoljstva i potreba djelatnika za uređenjem vanjskih površina za dresuru pasa rehabilitacijskog centra „Silver“. Molim Vas da pročitate navedene informacije prije nego se odlučite dati ili ne dati svoj pristanak.

Istraživanje provodi: Tea Horaček

Cilj istraživanja: Glavni cilj istraživačkog projekta je prikupljanje podataka o zadovoljstvu djelatnika rehabilitacijskog centra postojećim sadržajima, opremljenošću i uređenju vanjskih površina namijenjenim za dresuru pasa, te željama i potrebama za uvođenjem novih sadržaja. Istraživanje se provodi u sklopu diplomskog rada studentice diplomskog studija Krajobrazna arhitektura.

Postupak istraživanja: Ispitivanje će biti provedeno individualno, kroz intervju s istraživačicom. Razgovor će trajati oko 20 minuta.

Sam intervju je važno audio snimati, kako bi se istraživačici omogućilo kasnije analiziranje onog što je rečeno. Nakon provedene analize, snimke će biti izbrisane, a do tada brižljivo čuvane bez ikakvih identifikacijskih oznaka. Nitko osim vas koji ste ovdje i istraživačice neće saznati tko je što od sudionika/ica rekao.

Korist sudjelovanja: Vaše sudjelovanje u istraživanju će doprinijeti boljem razumijevanju doživljaja i iskustava vanjskih prostora rehabilitacijskog centra.

Sudjelovanje i odustajanje: Vaše sudjelovanje u istraživanju je dobrovoljno. Možete odbiti sudjelovati ili se povući iz sudjelovanja u bilo kojem trenutku prije ili tijekom razgovora.

Povjerljivost: Pri izvještavanju, sve informacije prikazati će se anonimno, te će se podaci prikazati u grupnom obliku. U izvještavanju koristiti ćemo neke od vaših izjava (citate iz intervjuja) za ilustraciju pojedinačnih zaključaka, ali ćemo pri tome posvetiti posebnu pažnju da prikrijemo ili modificiramo potencijalno identificirajuće podatke.

Zaštita podataka: Jedina osoba koja će znati vaš identitet u ovom istraživanju je istraživačica koja provodi intervju s vama. Svi podaci prikupljeni ovim istraživanjem neće ni u kojem slučaju biti davani na uvid drugim pojedincima, organizacijama ili institucijama.

Rizici, stres i neugoda: Ne očekujem da će Vam postupak ovog istraživanja uzrokovati više neugode

nego uobičajeni svakodnevni razgovori.

Pitanja: Za sva dodatna pitanja i informacije stojim Vam na raspolaganju. Možete me kontaktirati putem e-maila: teahoracek1908@gmail.com

Obrazac za pristanak

Svojim potpisom izražavam svoj pristanak za sudjelovanje u ovom istraživanju.

Potvrđujem da sam pročitao/pročitala i razumio/razumjela informacije navedene u ovom dokumentu

Da Ne

_____
Ime i prezime sudionika/ice

_____
Potpis sudionika/ice

_____
Mjesto i datum

2. Istraživanje zadovoljstva i potreba djelatnika za uređenjem vanjskih površina rehabilitacijskog centra „Silver“

Poštovana,

Za potrebe diplomskog rada „Krajobrazno oblikovanje prostora za dresuru pasa vodiča rehabilitacijskog centra „Silver“, studentica diplomskog studija Krajobrazna arhitektura Sveučilišta u Zagrebu Tea Horaček provodi istraživanje o zadovoljstvu djelatnika postojećim sadržajima otvorenih površina za dresuru pasa, te željama i potrebama za novim sadržajima. Istraživanje se provodi kao intervju okvirnog trajanja od 20 minuta. Svi Vaši odgovori i materijali prikupljeni ovim istraživanjem su potpuno povjerljivi. To znači da će vaši odgovori biti dostupni samo istraživačkom timu. Rezultati do kojih će se doći ovim istraživanjem koristiti će se isključivo u nastavne i znanstvene svrhe.

Općeniti podaci o sudioniku/ci:

Dob: _____ (upisati broj godina) Spol: M / Ž

1. Koliko ste dugo djelatnica rehabilitacijskog centra „Silver“?

_____

2. Koje je Vaše radno mjesto?

_____

3. Koliko ste zadovoljni trenutanim stanjem i uređenjem otvorene površine centra i prostora za pse?

_____

- Molim Vas recite mi malo više o tome?

---

4. Koliko često boravite u vanjskom prostoru centra?

- Gdje najčešće idete?

---

5. Kako provodite vrijeme u vanjskom prostoru centra?

---

6. Koji elementi i sadržaji su potrebni za kvalitetniju dresuru i boravak pasa?

---

7. Koje prostore je najviše potrebno preurediti za potrebe pasa?

-Koji dijelovi prostora nisu reprezentativni ili funkcionalni?

---

8. Na što treba pripaziti tijekom oblikovanja prostora za pse?

---

9. Kakvi materijali su poželjni u oblikovanju prostora za pse?

---

10. Što bi za Vas značilo da se uredi vanjski prostor rehabilitacijskog centra i prostor za dresuru pasa?

- Bi li to utjecalo na Vaš radni dan?

Popis slika

Slika 1. Primjer engleskog rehabilitacijskog centra

Izvor: Guide dogs. The new centres - <https://www.guidedogs.org.uk/build-the-future/the-new-centres/> (pristup 14.03.2022.)

Slika 2. Primjer američkog rehabilitacijskog centra

Izvor: All Dogs Unleashed - <https://www.alldogsunleashed.com/> (pristup 14.03.2022.)

Slika 3. Primjer elemenata u rehabilitacijskom centru

Izvor: Guide dogs. The new centres - <https://www.guidedogs.org.uk/build-the-future/the-new-centres/> (pristup 14.03.2022.)

Slika 4. Primjer engleskog rehabilitacijskog centra - skica

Izvor: Guide dogs. The new centres - <https://www.guidedogs.org.uk/build-the-future/the-new-centres/> (pristup 14.03.2022.)

Slika 5. Socijalizacija štenaca

Izvor: Connect Coaches - <https://www.connectcoaches.com.au/event/event/detail/event/63703> (pristup 14.03.2022.)

Slika 6. Elementi za dresuru - prepreke

Izvor: Depositphotos - <https://depositphotos.com/stock-photos/guide-dog.html> (pristup 14.03.2022.)

Slika 7. Socijalizacija štenaca – puppy playground

Izvor: The Good Universities Guide - <https://www.gooduniversitiesguide.com.au/careers-guide/guide-dog-mobility-instructor> (pristup 14.03.2022.)

Slika 8. Elementi za dresuru - čunjevi

Izvor: The Good Universities Guide - <https://www.gooduniversitiesguide.com.au/careers-guide/guide-dog-mobility-instructor> (pristup 14.03.2022.)

Slika 9. Dresura u javnom prostoru

Izvor: West Coast Escape - <https://westcoastescape.co.za/south-african-guide-dogs-association/>
(pristup 14.03.2022.)

Slika 10. Smještaj centra „Silver“

Izvor: GeoPortal Zagrebačke infrastrukture prostornih podataka - <https://geoportal.zagreb.hr/> (pristup 03.03.2022.)

Slika 11. Taktilno-mirisni park

Slika 12., 13., 14. Rampa, staze i nasadi unutar parka

Slika 15., 16. Prostor za štence

Slika 17. Staza prema boksovima za pse

Slika 18., 19. Ulaz u prostor za istrčavanje pasa

Slika 20. Livada za istrčavanje pasa

Slika 21. Boksovi za pse

Slika 22. Prostor za dresuru pasa

Slika 23., 24. Gredice s aromatičnim biljem i elementi za dresuru

Slika 25. Štenara i karantena za pse

Slika 26. Kompozitna inventarizacija

Slika 27. Inventarizacija prometa, komunikacija, prostornih rubova

Slika 28. Inventarizacija vizura

Slika 29. Inventarizacija osunčanosti

Slika 30. Inventarizacija prostornih sadržaja i vegetacije

Slika 31. Kompozitna analiza

Slika 32. Analiza prostornih sadržaja

Slika 33. Analiza komunikacija i vegetacije

Slika 34. Zoning 1

Slika 35. Zoning 2

Slika 36. Prikaz koncepta 1

Slika 37. Konceptualna skica 1

Slika 38. Skica 1 – aksonometrija

Slika 39. Prikaz koncepta 2

Slika 40. Konceptualna skica 2

Slika 41. Skica 2 – aksonometrija

Slika 42., 43. Primjer drvenih sprava za dresuru - rampe

Izvor: Pinterest - <https://www.pinterest.com/> (pristup 25.05.2022.)

Slika 44., 45. Primjer drvenih sprava za dresuru – prepreke i čunjevi

Izvor: Pinterest - <https://www.pinterest.com/> (pristup 25.05.2022.)

Slika 46., 47. Primjer drvenih sprava za dresuru – elementi za obilaženje

Izvor: Pinterest - <https://www.pinterest.com/> (pristup 25.05.2022.)

Slika 48., 49. Primjer plastičnih sprava za dresuru - prepreke

Izvor: The International Agency for the Prevention of Blindness - <https://www.iapb.org/news/training-guide-dogs/> (pristup 25.05.2022.)

Slika 50. Primjer plastičnih sprava za dresuru - platforme

Izvor: D23 - <https://d23.com/disney-plus-pick-of-the-litter-is-the-dog-useries-you-need-to-stream/> (pristup 25.05.2022.)

Popis grafičkih priloga

Grafički prilog br. 1. Idejno rješenje

Grafički prilog br. 2. Presjek – pogled A-A'

Grafički prilog br. 3. Presjek – pogled B-B'

Grafički prilog br. 4. Presjek – pogled C-C'

Grafički prilog br. 5. Presjek – pogled D-D'

Grafički prilog br. 6. Presjek – pogled E-E'

Grafički prilog br. 7. Presjek – pogled F-F'

Grafički prilog br. 8. Presjek – pogled G-G'

Grafički prilog br. 9. Presjek – pogled H-H'

Grafički prilog br. 10. Presjek – pogled I-I'

Grafički prilog br. 11. Pogled na sjenicu i bazen na sjeveru prostora za pse

Grafički prilog br. 12. Pogled na pergolu i vodeni element na jugu prostora za pse

Grafički prilog br. 13. Pogled na elemente za dresuru na sjevernoj strani

Grafički prilog br. 14. Pogled na modelacije terena i sprave

Grafički prilog br. 15. Pogled na sjeverni dio prostora za pse

Grafički prilog br. 16. Pogled na južni dio prostora za pse

Grafički prilog br. 17. Pogled na park za korisnike

Grafički prilog br. 18. Pogled na cijeli vanjski prostor Centra

Popis tablica

Tablica 1. Skice, fotografije i opisi elemenata za pse

Tablica 2. Opis fotografija

Tablica 3. Prikaz projektnog programa

11. Životopis

Autorica rada rođena je 19. kolovoza 1997. godine u Zagrebu. Pohađala je srednju školu „Škola primijenjene umjetnosti i dizajna“ u Zagrebu u razdoblju od 2012. do 2016. godine. Godinu kasnije (2017. godine) upisuje Agronomski fakultet na kojem pohađa studij Krajobrazne arhitekture. Zvanje prvostupnika krajobrazne arhitekture (bacc. ing. prosp. arch.) stječe 2020. godine obranom završnog rada na temu: „Krajobrazno uređenje centralnog parka u Klinča Selima“. Od jezika aktivno govori engleski jezik (B2). Od računalnih programa služi se: AutoCad, Adobe Photoshop, te u manjoj mjeri SketchUp. Također se služi i Microsoft Office alatima (Word, Power Point, Excel).